

Utdanningsinnvandrere i Norge

Utenlandske gradsstudenter ved norske universiteter og høyskoler før innføring av studieavgift for studenter fra tredjeland

TALL

SOM FORTELLER

Jiaying Ye og Beate Bartsch

RAPPORTER / REPORTS

2024/36

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 15. oktober 2024

ISBN 978-82-587-1041-4 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Formålet med rapporten er å belyse utdanningsinnvandrere fra tredjeland som etter innføringen av studieavgift fra høsten 2023 ville ha måttet betale for utdanningen sin ved universiteter og høyskoler i Norge. Vi ser på utdanningsinnvandrere i studieårene 2012/2013-2022/2023, og kartlegger deres valg og gjennomføring i høyere utdanning, samt hvorvidt de er bosatt og sysselsatt/lønns-takere i Norge etter endt utdanning.

Rapporten er skrevet av Jiaying Ye og Beate Bartsch ved Seksjon for utdannings- og kulturstatistikk og er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 9. oktober 2024

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Formålet med denne rapporten har vært å kartlegge utdanningsinnvandrere fra tredjeland som studerte i Norge før innføringen av studieavgiftsordningen i 2023. Rapporten tar utgangspunkt i utdanningsinnvandrere med statsborgerskap fra tredjeland¹ som ikke oppholdt seg i Norge før oppstart ved universitet eller høyskole i Norge, og som begynte på en gradsutdanning i studieårene 2013/2014-2022/2023.

Kartleggingen viser at 6 av 10 utdanningsinnvandrere fra tredjeland hadde statsborgerskap fra et asiatisk land. Menn var i flertall blant utdanningsinnvandrerne fra tredjeland. Kvinneandelen økte derimot noe over tid, fra 40 prosent i 2013/2014 til 46 prosent i 2022/2023. 76 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland var mellom 20 og 29 år gamle. Nesten 9 av 10 grader som disse studentene begynte på, var mastergrader. Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag var det mest populære fagfeltet blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

Vi ser også på om utdanningsinnvandrerne som begynte på en gradsutdanning i studieårene 2013/2014-2017/2018, fullførte utdanningen og hva de gjorde etter endt utdanning. I alt ble 73 prosent av gradene påbegynt av utdanningsinnvandrere fullført. 70 prosent av gradene påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland ble fullført på normert tid, mot 80 prosent for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits.

43 prosent av utdanningsinnvandrerne som kom til Norge for å ta en grad i studieårene 2013/2014-2017/2018, var fortsatt folkeregistrert i Norge ved utgangen av 2023. Utdanningsinnvandrere fra land i Europa utenfor EØS/Sveits, samt fra Sør- og Mellom-Amerika forble oftere i Norge sammenlignet med andre utdanningsinnvandrere fra tredjeland. 63 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland som ikke fullførte sin gradsutdanning utvandret fra Norge. Omvendt er det en større andel som ble boende i Norge blant dem som fullførte utdanningen. Fagfelt har liten betydning for om utdanningsinnvandrere fra tredjeland utvandret eller ikke, med ett unntak: studenter i helse-, sosial- og idrettsfag. 46 prosent av dem var folkeregistrert i Norge frem til 2023, en andel som var klart større enn blant utdanningsinnvandrere i andre fagfelt.

65 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland som fortsatt oppholdt seg i Norge året etter fullført utdanning, var lønnstakere, og 68 prosent av disse var i en heltidsstilling. Over halvparten av utdanningsinnvandrere fra tredjeland var lønnstakere i akademiske yrker og høyskoleyrker, men det var også en større andel, 17 prosent, som jobbet som renholdere, hjelpearbeidere mv.

80 prosent av dem som var lønnstakere i Norge kort tid etter at de fullførte en grad, ble boende i Norge frem til 2023. Tilsvarende andel for dem som ikke var lønnstakere eller jobbet selvstendig året etter fullføring var på 34 prosent. Arbeidsledighet i prosent av arbeidsstyrken var litt høyere blant dem fra tredjeland, på 2,6 prosent, enn blant utdanningsinnvandrere fra land i EØS/Sveits, på 1,7 prosent.

Ser vi på bostedstall for 2023, bodde utdanningsinnvandrere stort sett i sentrale kommuner. 4 av 5 bodde i de mest sentrale kommunene, mens under 2 prosent var bosatt i distriktskommuner.

¹ Tredjeland er land som ikke er medlem av EU eller EØS, unntatt Sveits. I rapporten blir Storbritannia behandlet som tredjeland da landet gikk ut av EU/EØS 31.1.2020, og utdanningsinnvandrere derfra nå må betale studieavgift.

Abstract

The purpose of this report has been to map educational immigrants from third countries who studied in Norway before the introduction of the tuition fee scheme in 2023. The report focuses on educational immigrants with citizenship from third countries² who did not reside in Norway before starting at a university or college in Norway, and who began a degree program in the academic years 2013/2014-2022/2023.

The survey shows that 6 out of 10 educational immigrants from third countries had citizenship from an Asian country. Men were in the majority among educational immigrants from third countries. However, the proportion of women increased somewhat over time, from 40 percent in 2013/2014 to 46 percent in 2022/2023. 76 percent of educational immigrants from third countries were between 20 and 29 years old. Almost 9 out of 10 degrees that these students started were master's degrees. Natural sciences, vocational, and technical subjects were the most popular fields of study among educational immigrants from third countries.

We also look at whether the educational immigrants who started a degree program in the academic years 2013/2014-2017/2018 completed their education and what they did after completing their education. In total, 73 percent of the degrees started by educational immigrants were completed. 70 percent of the degrees started by educational immigrants from third countries were completed on time, compared to 80 percent for educational immigrants from the EEA/Switzerland.

43 percent of educational immigrants who came to Norway to pursue a degree during the academic years 2013/2014-2017/2018 were still registered in Norway at the end of 2023. Educational immigrants from countries in Europe outside the EEA/Switzerland, as well as from South and Central America, remained in Norway more often compared to other educational immigrants from third countries. 63 percent of educational immigrants from third countries who did not complete their degree education emigrated from Norway. Conversely, a larger proportion of those who completed their education stayed in Norway. The field of study has little significance for whether educational immigrants from third countries emigrated or not, with one exception: students in health, welfare, and sports sciences. 46 percent of them were registered in Norway until 2023, a proportion that was significantly higher than among educational immigrants in other fields.

65 percent of educational immigrants from third countries who were still residing in Norway the year after completing their education were employees, and 68 percent of these were in full-time positions. Over half of the educational immigrants from third countries were employed in academic and higher education professions, but there was also a larger proportion, 17 percent, who worked as cleaners, helpers, etc.

80 percent of those who were employees in Norway shortly after completing a degree remained in Norway until 2023. The corresponding proportion for those who were not employees or self-employed the year after completion was 34 percent. Unemployment as a percentage of the labour force was slightly higher among those from third countries, at 2.6 percent, than among educational immigrants from EEA/Switzerland countries, at 1.7 percent.

Looking at residence figures for 2023, educational immigrants mostly lived in central municipalities. 4 out of 5 lived in the most central municipalities, while less than 2 percent were residing in rural municipalities.

² Third countries are countries that are not members of the EU or EEA, except for Switzerland. In the report, the United Kingdom is treated as a third country since it left the EU/EEA on January 31, 2020, and educational immigrants from there now must pay tuition fees.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn.....	7
1.2. Datagrunnlag.....	8
1.3. Begrepsforklaring	9
1.4. Rapportens oppbygging.....	10
2. Kartlegging	11
2.1. Populasjon	11
2.2. Statsborgerskap	13
2.3. Kjønn.....	15
2.4. Alder ved innvandring	17
3. Kjennetegn ved utdanningen	19
3.1. Studiested	19
3.2. Grader.....	21
3.3. Fagfelt	23
4. Gjennomføring	26
4.1. Ikke-fullførte grader.....	26
4.2. Fullførte grader.....	29
5. Etter endt utdanning	32
5.1. Opphold i Norge, utvandring og gjeninnvandring.....	32
5.2. Sysselsetting i året etter fullført utdanning.....	38
5.3. Sysselsetting i 2023.....	41
5.4. Bosted.....	44
Referanser	47
Figurregister	49
Tabellregister	51

1. Innledning

Denne rapporten sikter på å gi et kunnskapsgrunnlag om utdanningsinnvandrere i Norge før innføring av studieavgift for studenter fra tredjeland. Rapporten gir en oversikt over nyankomne utenlandske gradsstudenter i en tiårsperiode, og kartlegger kjennetegn ved deres utdanningsløp, samt deres bosettings/utvandrings- og sysselsettingsstatus etter endt utdanning, før studieavgiftsordningen ble innført.

1.1. Bakgrunn

Regjeringen vedtok i 2023 en [studieavgiftsordning for nye studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits](#) (regjeringen.no). Fra og med høsten 2023 måtte nye studenter fra disse landene betale for å studere i Norge. Det finnes imidlertid unntak fra kravet om egenbetaling. Det gjelder for eksempel flyktninger, utvekslingsstudenter, doktorgradsstudenter og utenlandske statsborgere som er gift med en norsk statsborger eller har arbeidet eller studert i Norge i en periode. Ordningen omfatter dermed hovedsakelig innvandrere som ikke har noen tilknytning til Norge i forkant av at de begynner i utdanning.

Sammenlignet med andre nordiske land er Norge relativt sent ute med å innføre en slik ordning. Allerede i 2006 måtte studenter fra tredjeland betale for å studere ved universiteter og høyskoler i Danmark. Det samme gjelder fra 2011 i Sverige og 2017 i Finland. Det var forventet at [ordningen i nabolandene ville føre til økning av antall internasjonale studenter i Norge og følgelig redusere studieplasser for norske studenter, noe som igjen kunne øke Norges motivasjon til å innføre en lignende ordning](#) (Oxford research, 2013, s. 18). I sin høring om innføring av studieavgifter for studenter fra tredjeland oppga Kunnskapsdepartementet [lignende ordninger i andre land som et viktig argument for å innføre ordningen i Norge](#), i tillegg til bedre tilgang til søkere fra Norge og EØS-land og økte inntekter (Høringsnotat, s. 5).

Etter at Sverige innførte studieavgifter for studenter fra tredjeland, gikk antallet utdanningsinnvandrere kraftig ned. Dette gjaldt som forventet hovedsakelig nye studenter fra tredjeland som svenske høyere utdanningsinstitusjoner hadde liten utvekslingsaktivitet med. Reduksjonen fra studieårene 2010/11 til 2011/12 var størst for land i Afrika og Asia, hvor antallet studenter gikk ned med omtrent 60 prosent hver. For land i Europa utenfor EU/EØS og Sveits var reduksjonen på 36 prosent (SCB, 2012, s. 12). Nedgangen i antall innreisende studenter holdt fram til 2013/2014 (SCB, 2023, s. 5). De siste ti studieårene har antallet nye gradsstudenter fra land utenfor EØS/Sveits økt igjen for hvert studieår (SCB, 2023, s. 9).

Studieavgiften er såpass nylig innført at analyser av konsekvensene av innføringen av studieavgift ligger flere år frem i tid. Formålet med denne rapporten er derimot å kartlegge situasjonen før studieavgiften for nye gradsstudenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits ble innført, et kunnskapsgrunnlag som senere vil være viktig i analyser av endringer i adferd og utdanningsløp blant studenter som må betale studieavgift. Frem til nå har det vært lite kunnskap om nye studenter fra tredjeland som tok hele sin bachelor- eller mastergrad i Norge, til tross for noen indikatorer på [antall igangværende utenlandske studenter](#) (SSB, 2023 a) og [utstedte utdanningstillatelser](#) (UDI, 2023).

Siden studieavgiften ble innført i 2023, kan vi likevel si noe generelt om endringen i antall fra høsten 2022 til høsten 2023. Etter innføringen av studieavgift ble antall nye gradsstudenter fra land utenfor EØS/Sveits nesten halvert, noe som «i stor grad må tilskrives innføringen av studieavgift for studenter fra disse landene» (Haugen mfl., 2024, s. 60).

På kort sikt er økte inntekter for mange utdanningsinstitusjoner en umiddelbar fordel ved å kreve egenbetaling for studenter fra tredjeland. På lang sikt derimot kan man argumentere for at det kan

være en ulempe om færre studenter fra tredjeland velger Norge, blant annet gjennom tapt arbeidskraft på det norske arbeidsmarkedet. For å belyse hvorvidt dette kan være et reelt tap, ser vi i denne rapporten også på hvor mange som fortsatte sitt opphold i Norge og bidro til det norske arbeidsmarkedet etter de var ferdig utdannet, blant studentene i årene før innføring av studieavgift.

1.2. Datagrunnlag

Utdanning

For å belyse problemstillingene i dette prosjektet bruker vi registerdata fra Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). NUDB er en forløpsdatabase som samler SSBs individbaserte utdanningsstatistikk, og omfatter utdanningsstatistikk på individnivå tilbake til 1970.

DBH (Database for statistikk om høyere utdanning) er en sentral kilde i NUDB. Videre inneholder databasen demografiske individ- og familierelaterte opplysninger innhentet fra befolkningsregisteret.

Statistikken er basert på fulltelling. Det benyttes ikke utvalg i denne statistikken.

Innvandring og opphold i Norge (folkeregistrering)

De viktigste enkeltkildene for statistikkdataene er Det sentrale folkeregister (DSF) i Skatteministeriet og Utlendingsdatabasen (UDB) i Utlendingsdirektoratet (databasen ble tidligere kalt DUF).

Innvandringsgrunn er basert på opplysninger fra UDI. Ved manglende kilde for innvandringsgrunn er det foretatt koblinger mot arbeidsmarkedsdata og utdanningsdata.

Fra 1. oktober 2009 var den tidligere ordningen med oppholdstillatelser for ikke-nordiske EU-borgere erstattet med en registreringsordning for denne gruppen. De nåværende reglene innebærer at de fleste EU-borgerne nå fritt kan komme til Norge for å studere, arbeide eller bo sammen med familie. De skal innen tre måneder etter ankomst melde seg hos det lokale politiet, som kontrollerer identitetsdokumentene deres. De skal også oppgi hvorfor de vil oppholde seg i Norge, om det er for å studere, arbeide eller bo sammen med familie her. Folkeregisteret vil normalt kreve registreringsbevis for å tildele personnummer.

Sysselsetting

For årene 2013 og 2014 bruker vi registerbaserte sysselsettingstall. Dette datagrunnlaget har tellingstidspunktet tredje uke i november hvert år, og dekker lønnstakere og selvstendig næringsdrivende mellom 15 og 74 år. Videre dekkes kun hovedarbeidsforhold (inneholder altså ingen informasjon om bi-jobber) i registerbasert sysselsetting.

For årene 2015–2023 bruker vi data fra a-ordningen, som er en samordnet digital innsamling av opplysninger om arbeidsforhold, inntekt og skattetrekk til Skatteetaten, NAV og Statistisk sentralbyrå. Til forskjell fra registerbasert sysselsetting i perioden 2000–2014 foreligger det månedlige data i a-ordningen. Data fra a-ordningen dekker alle arbeidsforhold, både hovedarbeidsforhold og bi-jobber. A-ordningen omfatter alle lønnstakere, samt helt ledige og ikke-lønnstakere, uten avgrensning på alder.

1.3. Begrepsforklaring

Utdanningsinnvandrere

Inndelingen er basert på innvandringsgrunn. Innvandringsgrunn vil si grunn til første innvandring, slik grunnen framkommer i registreringer i utlendingsforvaltningens registre, og slik en ellers kan avlede den ut fra ulike relevante variabler. Variabelen er altså laget i SSB for demografisk bruk, og avspeiler ikke direkte de mer juridisk orienterte registreringene i utlendingsforvaltningen. Alle førstegangsinvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom etter 1989 har blitt tildelt en av følgende hovedverdier: flukt, familie, arbeid, utdanning og annet.

Innvandringsgrunn *Utdanning* omfatter utdanning og kulturutveksling og gjelder i hovedsak studenter, men også elever ved skole, folkehøgskole eller livssynsskole, post-doc, norskkurs, praktikanter eller gjestearbeidere, og au-pairer. Oppholdstillatelse for å studere i Norge, såkalte studietillatelser, danner ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse, men det er mulig å søke om videre opphold etter endt utdanning på grunnlag av tilbud om faglært arbeid.

Første oppholdsdato

Viser personens første oppholdsdato ved første innvandring til Norge da også innvandringsgrunn blir registrert.

Alder

Alder er beregnet per 31. desember.

3-årig bachelorgrad

En bachelorgrad består vanligvis av et treårig studieprogram som totalt gir 180 studiepoeng. I SSBs Standard for utdanningsgruppering ([NUS](#)) er bachelorutdanning plassert på nivå 6: Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå.

2-årig mastergrad

En 2-årig mastergrad er et selvstendig program som vanligvis følger fullføringen av en lavere grad (bachelorgrad). En 2-årig mastergrad gir 120 studiepoeng. I NUS-katalogen er masterutdanninger plassert på nivå 7: Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå.

Fagfelt

Fagfeltinndelingen følger Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS2000), hvor ulike studieretninger deles inn i ni fagfelt (SSB, 2024):

- 1: Humanistiske og estetiske fag
- 2: Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk
- 3: Samfunnsfag og juridiske fag
- 4: Økonomiske og administrative fag
- 5: Naturvitenskapelige fag, håndverksfag, og tekniske fag
- 6: Helse-, sosial-, og idrettsfag
- 7: Primærnæringsfag
- 8: Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag
- 9: Uoppgitt fagfelt

Fullført utdanning

En person regnes som å ha fullført en utdanning når utdanningsinstitusjonen har registrert at vedkommende har bestått og oppfylt kravene som stilles for utdanningen/graden.

Lønnstakere

Lønnstakere omfatter alle som mottar kompensasjon for arbeid i form av lønn o.l. Lønnstakere omfatter jobber (arbeidsforhold) av typen ordinære og maritime samt jobber (arbeidsforhold) som frilansere, oppdragstaker og personer som mottar honorar. For lønnstakere med flere jobber (arbeidsforhold) er en av jobbene (arbeidsforholdene) fastsatt som det viktigste (hovedjobben).

Yrke

Hvilken yrkeskode en stilling skal ha, bestemmes av arbeidsoppgavene. Det vil si at yrkeskoden skal tilsvare konkrete arbeidsoppgaver, ikke utdanning hos den enkelte, type ansettelsesforhold, kontrakt, lønn eller bransje. Arbeidsgivere rapporterer 7-siffer yrkeskode etter [gammel standard for yrkesklassifisering \(STYRK98\)](#) i [a-ordningen \(skatteetaten.no\)](#). SSB foretar en omkodning av alle 7-sifferkodene til firesifret STYRK-08. Denne tabellen viser omkodningen: [Korrespondansetabell mellom yrkeskatalogen, basert på STYRK-98, og STYRK-08](#).

Vi mangler opplysninger om yrke for utenlandske oppdragstakere som kun er rapportert til [Skatteetatens Oppdrags- og arbeidsforholdsregister \(skatteetaten.no\)](#). Feil i rapporteringen gjør også at SSB mangler yrkesopplysninger for en del arbeidsforhold. I tillegg var det frivillig for arbeidsgivere å rapportere yrkeskode i a-ordningen for gruppen [frilansere, oppdragstakere og honorarpersoner \(skatteetaten.no\)](#) fra 2015 til mars 2019. Fra og med april 2019 var yrkeskode obligatorisk også for denne gruppen. Sistnevnte bidrar til en stor nedgang i antall med uoppgitt yrke mellom 2018 og 2019.

Heltid og deltid

Heltid defineres som stillingsprosent lik 100 eller mer. Deltid er definert som stillingsprosent mindre enn 100.

Sentralitetsindeksen

Sentralitetsindeksen (Høydahl, 2020) måler hvor sentrale norske kommuner er basert på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner rangert fra 1 (mest sentral) til 6 (minst sentral).

Sentralitetsindeksen er seks-delt:

- Sentralitet 1 (mest sentral): Inkluderer Oslo, Nordre Follo, Bærum, Rælingen, Lørenskog, og Lillestrøm
- Sentralitet 2: Inkluderer for eksempel Bergen, Trondheim, Stavanger, Sandnes, og Drammen
- Sentralitet 3: Inkluderer for eksempel Bodø, Kristiansand, Sola, Time, og Kongsvinger
- Sentralitet 4: Inkluderer for eksempel Eigersund, Sula, Notodden, Hå, og Molde
- Sentralitet 5: Inkluderer for eksempel Sauda, Stranda, Alvdal, Fitjar, og Sogndal
- Sentralitet 6 (minst sentral): Inkluderer Suldal, Bø, Fedje, Balsfjord, og Berlevåg
- Uoppgitt

1.4. Rapportens oppbygging

Kapittel 2 definerer hovedpopulasjonen og sammenligningsgruppen. I samme kapittel kartlegger vi utdanningsinnvandrernes statsborgerskap, kjønn og alder. I kapittel 3 belyser vi hvor og hva utdanningsinnvandrerne studerte på tvers av statsborgerskap og kjønn. I kapittel 4 og 5 har vi videre begrenset populasjonen til startkull fra studieår 2013/2014 til 2017/2018. Kapittel 4 handler om gjennomføring av utdanning. Vi gir en oversikt over dem som fullførte og ikke fullførte utdanningen. I kapittel 5 følger vi denne gruppen og ser på deres oppholds-/utvandringsstatus, arbeidsmarkedsstatus og bosted på to ulike tidspunkt: året etter fullføring blant dem som har fullført en grad, og i 2023 blant alle som var folkeregistrert i Norge.

2. Kartlegging

2.1. Populasjon

Formålet med denne rapporten er å dokumentere utdanningsinnvandrere fra tredjeland som ville blitt rammet av studieavgiftsordningen dersom de hadde begynt på en utdanning på bachelor- eller masternivå i Norge høsten 2023 eller senere. Populasjonen består derfor av utdanningsinnvandrere med statsborgerskap fra tredjeland (se faktaboks), som ikke har oppholdt seg i Norge før sin oppstart ved universiteter eller høyskoler i Norge og med starttidspunkt i utdanningen mellom studieåret 2013/2014 og 2022/2023.

Tredjeland

Tredjeland er i EU- og EØS-sammenheng forstått som land som ikke er medlem av EU eller EØS.

Hvilke land har inngått i EØS-avtalen?

Fra 1. januar 2021 omfatter EØS-avtalen 27 EU-land: Belgia, Bulgaria, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kroatia, Kypros (den greske delen), Latvia, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Sverige, Den tsjekkiske republikk, Tyskland, Ungarn og Østerrike, i tillegg til EFTA-landene Island, Liechtenstein og Norge.

Sveits regnes i denne rapporten ikke som et tredjeland, men danner med EØS-landene en egen gruppe utdanningsinnvandrere etter statsborgerskap.

NB: Storbritannia trådte ut av EU/EØS 31. januar 2020. I denne rapporten blir utdanningsinnvandrere med statsborgerskap fra Storbritannia regnet som utdanningsinnvandrere som måtte betale studieavgift, og de inngår derfor i populasjonen.

Fra 1.1.2013 til 31.12.2022 ble det registrert 43 451 nyankomne utdanningsinnvandrere i Norge (SSB, 2023 b). For å lage vår populasjon, kobler vi disse mot studenter som begynte på gradstudier ved universiteter og høyskoler i Norge mellom studieåret 2013/2014 og 2022/2023, med følgende begrensninger:

- Vi ser kun på utdanningsinnvandrere som begynte på 3-årig bachelorgrad (180 studiepoeng) eller 2-årig mastergrad (120 studiepoeng). De som deltok i enkeltemner eller kortere utdanningsaktiviteter som ikke gir noe vitnemål/kvalifikasjon i seg selv, tas ikke med i vår populasjon.
- **Innvekslingsstudenter eller kvotestudenter** inngår ikke vår populasjon, selv om de utgjør en overveldende andel av utenlandske studenter i Norge. Innvekslingsstudenter rammes ikke av studieavgift fra 2023, og holdes derfor utenfor. Kvotestudenter holdes utenfor fordi de besto av statsborgere fra utviklingsland, landene på Vest-Balkan, land i Øst-Europa og Sentral-Asia som fikk utdanningsstøtte etter kvoteordningen. Disse kom til Norge via stimuleringsmidler, og ordningen ble avviklet fra 2016. Kvotestudenter reflekterer derfor ikke en gruppe som per 2023 ville søkt på utdanning i Norge på egen hånd og dermed blitt rammet av studieavgift.
- Regelverket sier at [innvandrere med studietillatelse skal studere, ellers kan de miste oppholdstillatelsen sin](#) (UDI, 2024 a). Siste innreisefastsettes som hovedregel ikke senere enn 2 uker etter studiestart (UDI, 2010). Med hensyn til mulige forsinkelser i registrering samt behandlingstid, begrenset vi populasjonen til studenter med oppstartstid i en gradstudier ved universiteter og høyskoler innen ett år etter ankomst.
- Siden undervisningsspråk i noen studier, særlig på bachelornivå, er norsk, deltok en del innvandrere i halvårs- eller ettårskurs i norsk som fremmedspråk. Denne gruppen startet typisk på gradstudier rett etter fullført norsk språkkurs. Denne gruppen, det vil si innvandrere som begynte på et norsk kurs ved universiteter eller høyskoler under ett år etter ankomst, og en gradstudier under to år etter ankomst, er inkludert i populasjonen.

Populasjonen består derfor av nyankomne utdanningsinnvandrere fra tredjeland som innvandret til Norge i 2013-2022 og begynte på 3-årig bachelorgrad eller 2-årig mastergrad kort tid etter ankomst. For å redusere lesebyrde, blir de referert til som *utdanningsinnvandrere fra tredjeland* i resten av rapporten.

Totalt sett er det 10 282 studenter i vår hovedpopulasjon, og de begynte på 10 764 gradsutdanninger. Det vil si at noen få av de 10 282 studentene begynte på flere gradsutdanninger i tidsrommet innenfor vår begrensning. Når vi ser på fordeling av utdanninger i noen deler av analysen, vil vi telle antall grader i stedet for antall personer.

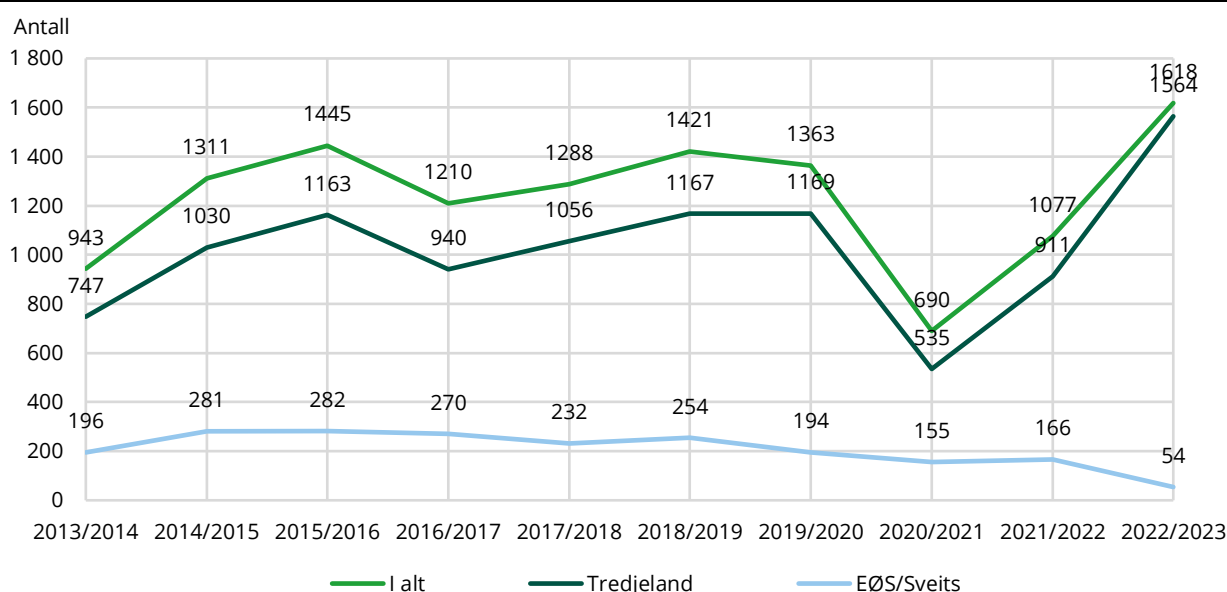
Gjennom rapporten vil vi sammenligne vår populasjon med tilsvarende studenter fra EØS/Sveits. Vi kaller dem for *utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits*. Gruppen består av totalt 2 084 studenter i startkullene 2013/2014-2022/2023, og 2 133 påbegynte grader.

SSBs statistikk over innvandrere etter innvandringsgrunn viser hvor mange personer som innvandret til Norge siste år, og hvorfor de innvandret. Nordiske statsborgere er ikke med i statistikken. Figur 2.1 viser antall utdanningsinnvandrere i de ulike startkullene med ulike statsborgerskap (fra EØS/Sveits eller fra tredjeland) og endringer over tid. Det er langt flere utdanningsinnvandrere fra tredjeland enn fra EØS/Sveits i alle årganger. Sammenligner vi startkullet 2013/2014 med 2022/2023, ser vi en økning i antall utdanningsinnvandrere fra tredjeland, fra 750 til 1 560, men en nedgang i antall utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, fra 200 til 50.

Antall utdanningsinnvandrere fra tredjeland i startkullet 2016/2017 var mindre enn både året før og etter. I samme studieår ble kvoteordningen avviklet, men vi vet ikke om det er sammenheng mellom de to hendelsene.

I 2020 var det en kraftig nedgang i antall utdanningsinnvandrere fra tredjeland i startkullet. Dette henger sammen med innreiserestriksjoner på grunn av koronapandemien. Utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ser ut til å ha blitt mindre påvirket av tiltakene. Imidlertid gikk antall utdanningsinnvandrere fra tredjeland opp etter koronatiden, men det samme gjelder ikke for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits.

Figur 2.1 Utdanningsinnvandrere¹ i startkull, etter oppstartsår og statsborgerskap (todelt)². Studieår 2013/2014-2022/2023. Antall

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

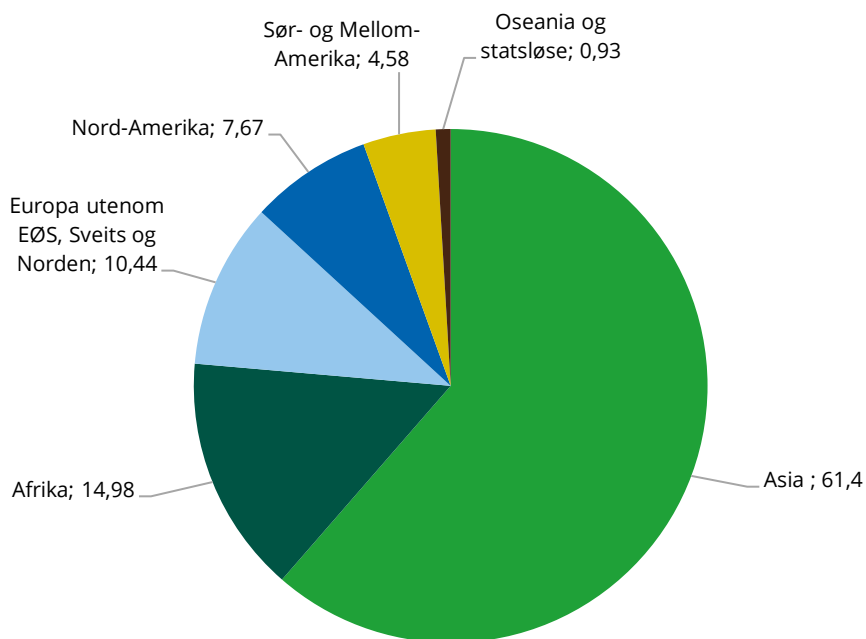
Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.2. Statsborgerskap

6 av 10 utdanningsinnvandrere fra tredjeland er fra Asia

Figur 2.2 viser hvor utdanningsinnvandrere fra tredjeland kommer fra. Den største studentmassen kommer fra Asia. Andelen ligger på 61 prosent. 15 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland har statsborgerskap fra et afrikansk land, og 10 prosent fra land i Europa utenom EØS, Sveits og Norden.

Figur 2.2 Utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (verdensdel)² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mange fra Nepal og Kina

I tabell 2.1 ser vi hvor de fleste utdanningsinnvandrere fra tredjeland kom fra (topp 10 land). Utdanningsinnvandrere fra disse 10 landene utgjorde 64 prosent av alle utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

10 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland kom fra Nepal, og 9 prosent fra Kina. Listen holdt seg relativt stabil mellom 2013/2014 og 2022/2023, med noen endringer i rekkefølgen. Tabellen viser kun summen av utdanningsinnvandrere mellom 2013/2014 og 2022/2023, men ikke utviklingen mellom enkeltårene.

Antall utdanningsinnvandrere fra Nepal og Kina sank kraftig i 2020/2021, og gikk ikke opp til nivået før koronatiden. Derimot kom det flere utdanningsinnvandrere fra Bangladesh og Pakistan, særlig i 2022. Siden 2018 har det også vært mange flere iranske utdanningsinnvandrere. I 2022/2023 sto Iran på toppen av listen med 227 utdanningsinnvandrere i startkullet. Antallet var tre ganger så stort som i 2018/2019.

Tabell 2.1 Utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (enkelkland) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

Statsborgerskap	Antall	Prosent
I alt	10 282	100,0
Nepal	978	9,5
Kina	938	9,1
Pakistan	819	8,0
Iran	804	7,8
Bangladesh	660	6,4
USA	617	6,0
India	597	5,8
Ghana	402	3,9
Nigeria	381	3,7
Russland	379	3,7
Andre land (sum av resten)	4 685	36,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, hadde mange tysk statsborgerskap, se tabell 2.2. Nesten 1 av 4 utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits kom fra Tyskland.

Tabell 2.2 Utdanningsinnvandrere¹ fra EØS/Sveits² ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (enkelkland) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

Statsborgerskap	Antall	Prosent
I alt	2 085	100
Tyskland	474	22,7
Italia	200	9,6
Frankrike	172	8,3
Spania	165	7,9
Polen	147	7,1
Nederland	138	6,6
Hellas	125	6,0
Romania	88	4,2
Litauen	84	4,0
Østerrike	55	2,6
Andre land (sum av resten)	437	21,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.3. Kjønn

Større mannsandel blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland

Tabell 2.3 viser kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere etter statsborgerskap (tredjeland og EØS/Sveits) og oppstartsår. Menn utgjorde en større andel av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland, 57 prosent, mens kvinner utgjorde en større andel av utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits, 56 prosent.

Tabell 2.3 Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

	Menn		Kvinner	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Fra tredjeland	5 812	56,5	4 470	43,5
Fra EØS/Sveits	917	44,0	1 168	56,0

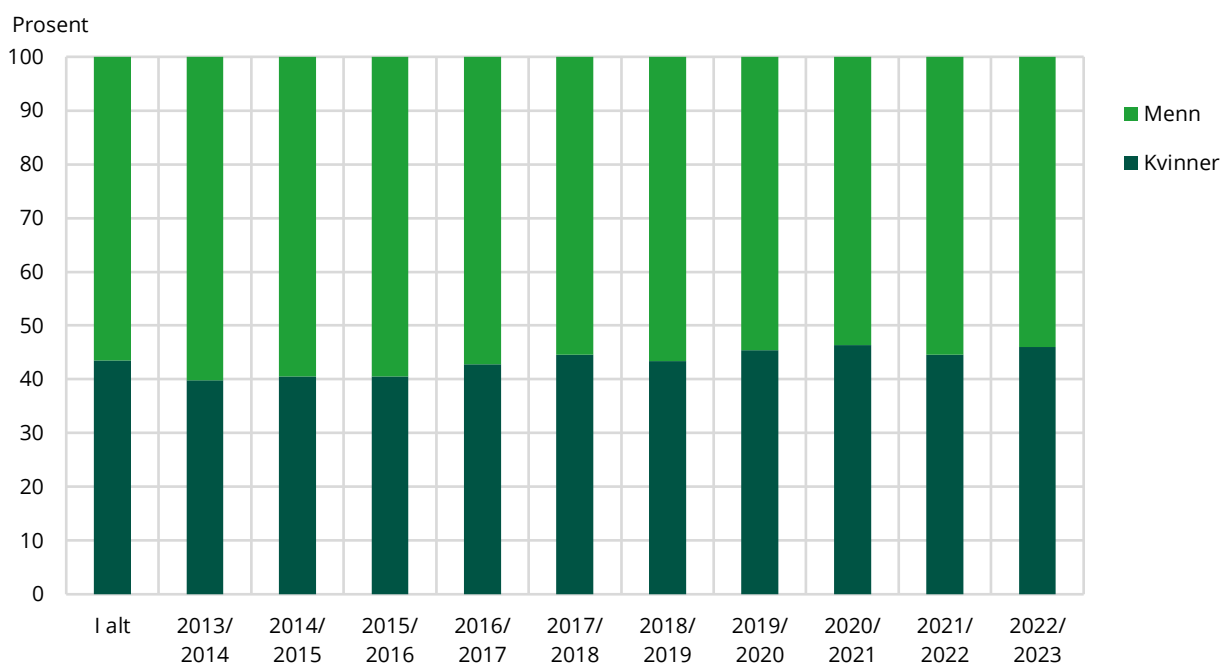
¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

På tross av større mannsandel blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland, gikk kvinneandelen noe opp over tid, fra 40 prosent i 2013/2014 til 46 prosent i 2022/2023 (figur 2.3). Dette er i tråd med den generelle økningen i andelen kvinnelige studenter ved universiteter og høyskoler som et globalt fenomen (UNESCO, 2021).

Figur 2.3 Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter oppstartsår. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

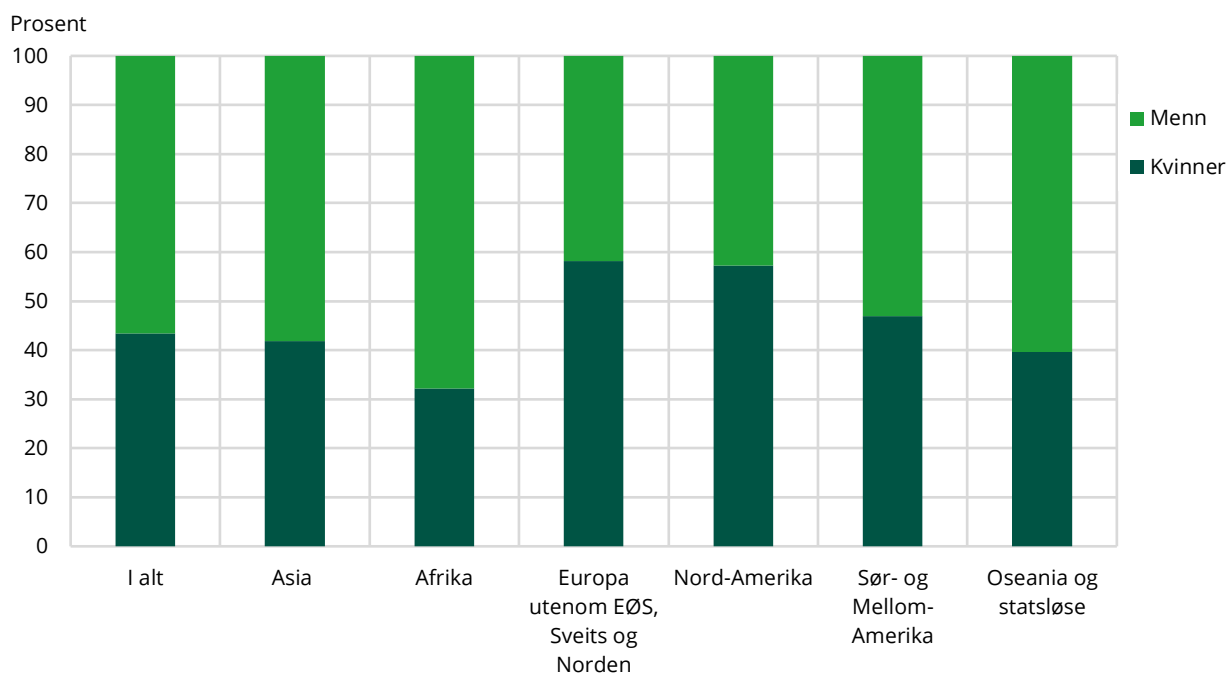
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tydelig kjønnsforskjell blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland etter statsborgerskap

Kjønnsfordelingen er klart påvirket av statsborgerskap samt tilhørende samfunnsstruktur og kulturer. Når vi deler utdanningsinnvandrere fra tredjeland i grupper etter verdensdel, ser vi at utdanningsinnvandrere fra Nord-Amerika og Europa utenom EØS, Sveits og Norden hadde en større kvinneandel (i underkant av 60 prosent for begge), noe som ligner på kjønnsfordelingen blant

utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits. Derimot var flere utdanningsinnvandrere fra Asia og Afrika mannlige. Blant dem fra Afrika lå mandsandelen på 68 prosent.

Figur 2.4 Kjønnfordeling blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er viktig å minne om at verdensdelene ikke er homogene. Deler vi utdanningsinnvandrere fra Asia på enkeltland, skiller noen land seg ut fra det overordnede mønsteret for verdensdelen (tabell 2.4), altså at menn er i flertall. Nepal, Pakistan, Bangladesh og India er land som følger mønsteret, og hadde en enda større andel menn enn utdanningsinnvandrere fra Asia samlet sett. Over 70 prosent av utdanningsinnvandrerne fra disse landene var menn. På den andre enden av skalaen har vi Kina, Vietnam, Filippinene, Sør-Korea og Japan. Blant utdanningsinnvandrere med statsborgerskap fra disse landene, var det flere kvinner enn menn.

Tabell 2.4 Kjønnfordeling blant utdanningsinnvandrere¹ fra utvalgte asiatiske land ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

	Antall begge kjønn	Prosent menn	Prosent kvinner
Land med klart større andel menn blant studentene enn hos utdanningsinnvandrere fra Asia samlet sett			
Nepal	978	71,7	28,3
Pakistan	819	76,1	23,9
Bangladesh	660	71,5	28,5
India	597	78,2	21,8
Land med klart større andel kvinner blant studentene enn hos utdanningsinnvandrere fra Asia samlet sett			
Kina	938	39,6	60,5
Vietnam	311	28,9	71,1
Filippinene	179	30,2	69,8
Sør-Korea	156	37,8	62,2
Japan	86	31,4	68,6

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

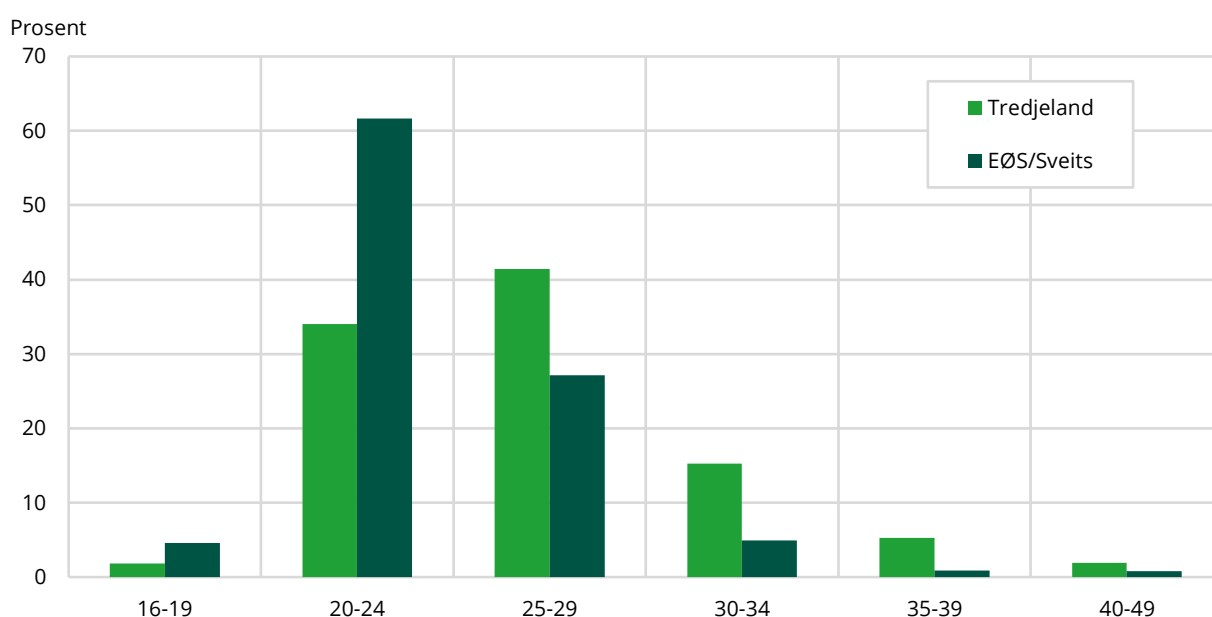
2.4. Alder ved innvandring

Utdanningsinnvandrere fra tredjeland var noe eldre ved innvandring enn dem fra EØS/Sveits

De fleste utdanningsinnvandrere innvandret til Norge da de var mellom 20 og 29 år gamle (figur 2.5). 76 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland og 89 prosent av utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits er i denne aldersgruppen.

Gjennomsnittlig innvandringsalder blant utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits var på 24 år. Utdanningsinnvandrere fra tredjeland er i snitt noe eldre, med 26,7 år. Mennene var i gjennomsnitt litt eldre enn kvinnene i begge gruppene, men forskjellen var mindre enn 1 år. Når man ser kun på utdanningsinnvandrere fra tredjeland, er det heller ikke stor forskjell i innvandringsalder etter statsborgerskap fra ulike verdensdeler.

Figur 2.5 Aldersfordeling blant utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge³. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

³ Utdanningsinnvandrere 50 år eller eldre er ikke med i figuren da det var få av dem.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Alder ved innvandring har økt over tid

Som tabell 2.5 viser, har alder ved innvandring økt over tid. Gjennomsnittlig innvandringsalder blant utdanningsinnvandrerne fra tredjeland har økt fra 26 år i 2013 til 27,7 år i 2022.

Tabell 2.5 Median- og gjennomsnittsalder ved innvandring blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter oppstartsår. 2013/2014-2022/2023

	Medianalder ved innvandring	Gjennomsnittsalder ved innvandring
2013/2014	25	26,0
2014/2015	25	26,3
2015/2016	25	26,1
2016/2017	26	26,6
2017/2018	26	26,9
2018/2019	26	26,7
2019/2020	26	27,1
2020/2021	26	26,9
2021/2022	26	27,4
2022/2023	26	27,7

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Masterstudenter er eldre enn bachelorstudenter

Utdanningsinnvandrere fra tredjeland som kom til Norge for å ta en bachelorgrad, var gjennomsnittlig 25 år gamle året de innvandret. De som begynte på et masterprogram, var i gjennomsnitt 2 år eldre (27,1 år). Opptak i masterprogram krever vanligvis avlagt bachelorgrad i et relevant fagfelt, så det er naturlig at utdanningsinnvandrere som kom for å ta en mastergrad var noe eldre enn dem som begynte på en bachelorgrad.

3. Kjennetegn ved utdanningen

Etter å ha blitt kjent med utdanningsinnvandrerne i forrige kapittel, skal vi nå se nærmere på hvor de studerte og hvilke utdanninger de begynte på. Noen utdanningsinnvandrere begynte på flere enn én grad, se tabell 3.1. I kapittel 3 og 4 ser vi hovedsakelig på grader, bortsett fra når vi belyser kjønn.

Tabell 3.1 Utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og antall påbegynte grader. 2013/2014-2022/2023. Antall

	1 grad	2 grader	3 grader
Utdanningsinnvandrere i alt	11 860	502	11
Utdanningsinnvandrere fra tredjeland	9 823	454	11
Utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits	2 037	48	0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.1. Studiested

NTNU og UiO på toppen

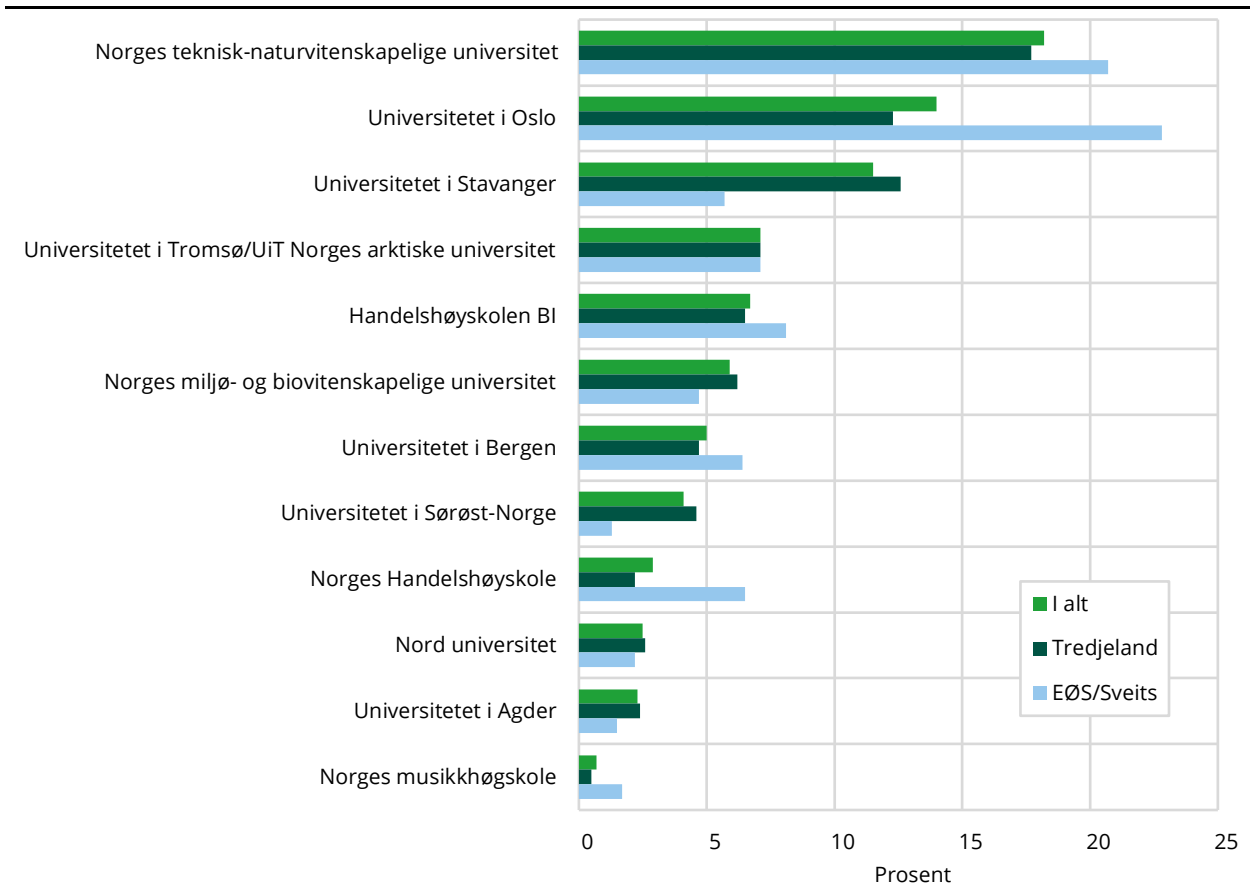
I underkant av 12 900 grader ble påbegynt av alle utdanningsinnvandrerne i studieårene 2013/2014-2022/2023. Som vi ser i figur 3.1 var Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) det mest populære studiestedet blant utdanningsinnvandrerne. 18 prosent av gradsutdanningene ble påbegynt der. Dette er ikke overraskende, siden NTNU er det største studiestedet målt i totalt antall studenter (Nygård, 2024). 14 prosent av gradene ble påbegynt ved Universitetet i Oslo (UiO) og 12 prosent ved Universitetet i Stavanger (UiS). På topp 10 finner vi alle de store offentlige og private universitetene, og disse sto for 78 prosent av gradene påbegynt av utdanningsinnvandrere.

Ser vi nærmere på utdanningsinnvandrere fra tredjeland, ble 18 prosent av deres gradsutdanninger startet på NTNU og 12 prosent på Universitetet i Oslo. De fleste utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits finner vi på Universitetet i Oslo, der 23 prosent av gradsutdanningene ble satt i gang, og NTNU, med 21 prosent. I alt ble 44 prosent av gradene blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits påbegynt på disse to universitetene. Tilsvarende tall for grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland, var 30 prosent.

Andelen grader påbegynt på de to handelshøgskolene Norges Handelshøyskole og Handelshøgskolen BI, var større for utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits, med 15 prosent, mot 9 prosent for utdanningsinnvandrerne fra tredjeland.

En annen høyskole som skiller seg ut blant grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, er Norges musikkhøgskole som ligger på en 10. plass. Denne høyskolen finner vi på en 28. plass for utdanningsinnvandrere fra tredjeland og ligger dermed på en 24. plass for utdanningsinnvandrere totalt.

Figur 3.1 De mest populære lærestedene blant utdanningsinnvandrere¹, etter statsborgerskap (todelt)². 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som vi ser i tabell 3.2, var det en overvekt av menn blant de drøyt 10 300 utdanningsinnvandrerne fra tredjeland (57 prosent). Dette gjenspeiler seg også i kjønnsfordelingen på de fleste av de store universitetene og høyskolene. Henholdsvis 67, 66, 65 og 63 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland på Universitetet i Sørøst-Norge, Universitetet i Stavanger, Nord universitet og NTNU var menn, mens det var en større kvinneandel på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Universitetet i Oslo og Handelshøyskolen BI, med henholdsvis 52, 55 og 61 prosent.

Blant de drøyt 2 100 utdanningsinnvandrerne fra EØS/ Sveits var det flest kvinner (56 prosent), noe som også viser seg i kvinneandelen på de enkelte universitetene. På Nord universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Universitet i Oslo var det størst andel kvinner, med 66 prosent på Nord universitet, og henholdsvis 64 prosent på de to sist nevnte.

Kjønnsbalansen for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits var jevnere ved flere av universitetene enn for utdanningsinnvandrere fra tredjeland. På Handelshøyskolen BI, UiT Norges arktiske universitet og Norges musikkhøgskole var det nesten like mange mannlige som kvinnelige utdanningsinnvandrere. Blant topp-ti-institusjonene var det kun NTNU og Norges handelshøyskole som tiltrakk seg flere menn enn kvinner fra EØS/Sveits.

Tabell 3.2 Utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)², studiested og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

	Antall			Prosent	
	I alt	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Tredjeland					
I alt	10 282	5 812	4470	56,5	43,5
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	1 813	1 139	674	62,9	37,2
Universitetet i Oslo	1 274	578	696	45,4	54,6
Universitetet i Stavanger	1 265	830	435	65,6	34,4
UiT Norges arktiske universitet	747	399	348	53,4	46,6
Handelshøyskolen BI	678	267	411	39,4	60,6
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	634	305	329	48,1	51,9
Universitetet i Sørøst-Norge	492	331	161	67,3	32,7
Universitetet i Bergen	475	241	234	50,7	49,3
Nord universitet	265	171	94	64,5	35,5
Universitetet i Agder	246	132	114	53,7	46,3
Øvrige	2 393	1419	974	59,3	40,7
EØS/Sveits					
I alt	2 084	917	1 167	44,0	56,0
Universitetet i Oslo	475	173	302	36,4	63,6
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	430	225	205	52,3	47,7
Handelshøyskolen BI	168	83	85	49,4	50,6
UiT Norges arktiske universitet	151	73	78	48,3	51,7
Norges Handelshøyskole	136	74	62	54,4	45,6
Universitetet i Bergen	134	51	83	38,1	61,9
Universitetet i Stavanger	117	49	68	41,9	58,1
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	96	35	61	36,5	63,5
Nord universitet	44	15	29	34,1	65,9
Norges musikkhøgskole	37	18	19	48,6	51,4
Øvrige	296	121	175	40,9	59,1

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

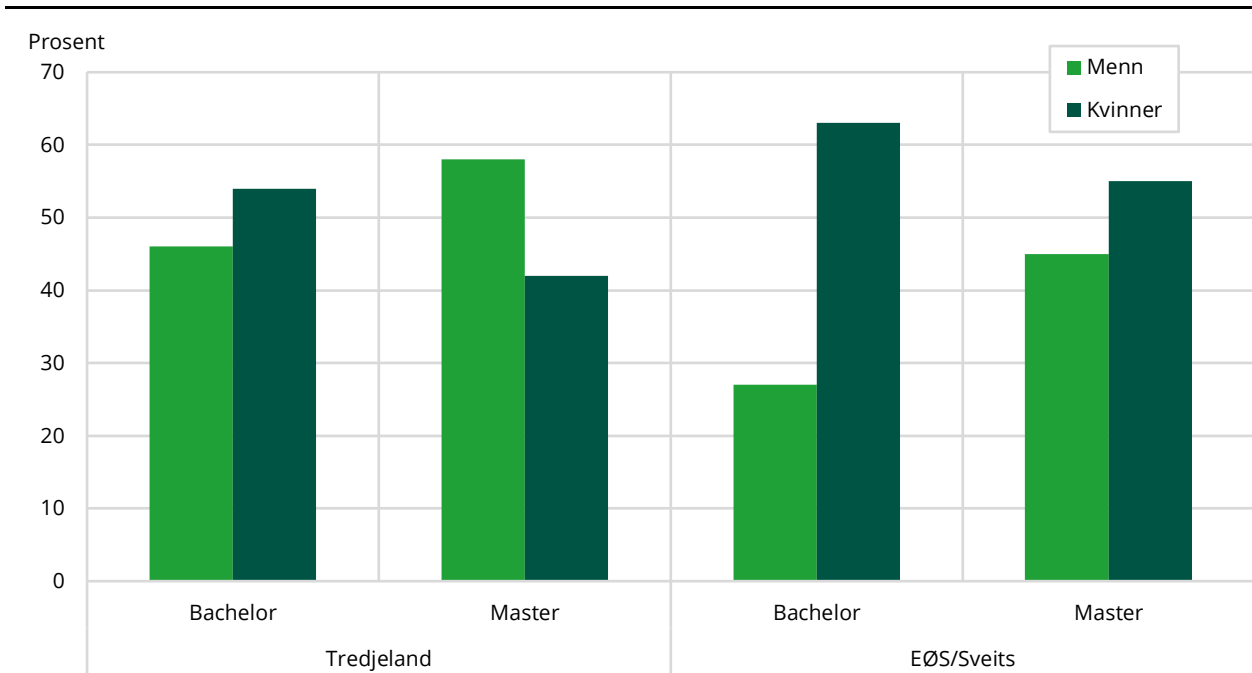
3.2. Grader

Nesten 9 av 10 var mastergradsutdanninger

De fleste gradene som ble startet opp, var mastergrader. 87 prosent av alle gradene som utdanningsinnvandrere begynte på, falt i denne kategorien. For utdanningsinnvandrerne fra tredjeland var andelen like stor, mens den var noe mindre for utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits. For disse lå andelen mastergrader på 84 prosent. En mulig forklaring kan være språk, da de fleste bachelorgrader i Norge kun tilbys på norsk. Det finnes langt flere engelskspråklige mastergrader.

Figur 3.2 viser at det var flere menn enn kvinner fra tredjeland som tok en mastergradsutdanning. Andelen var på 58 prosent. For de tre andre kategoriene var det flere kvinner enn menn. Blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits som startet på en master, var andelen kvinner på 55 prosent. På bachelornivå var 54 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland og 63 prosent av utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits kvinner.

Figur 3.2 Utdanningsinnvandrere¹ som begynte på en bachelor- eller mastergradsutdanning ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Prosent

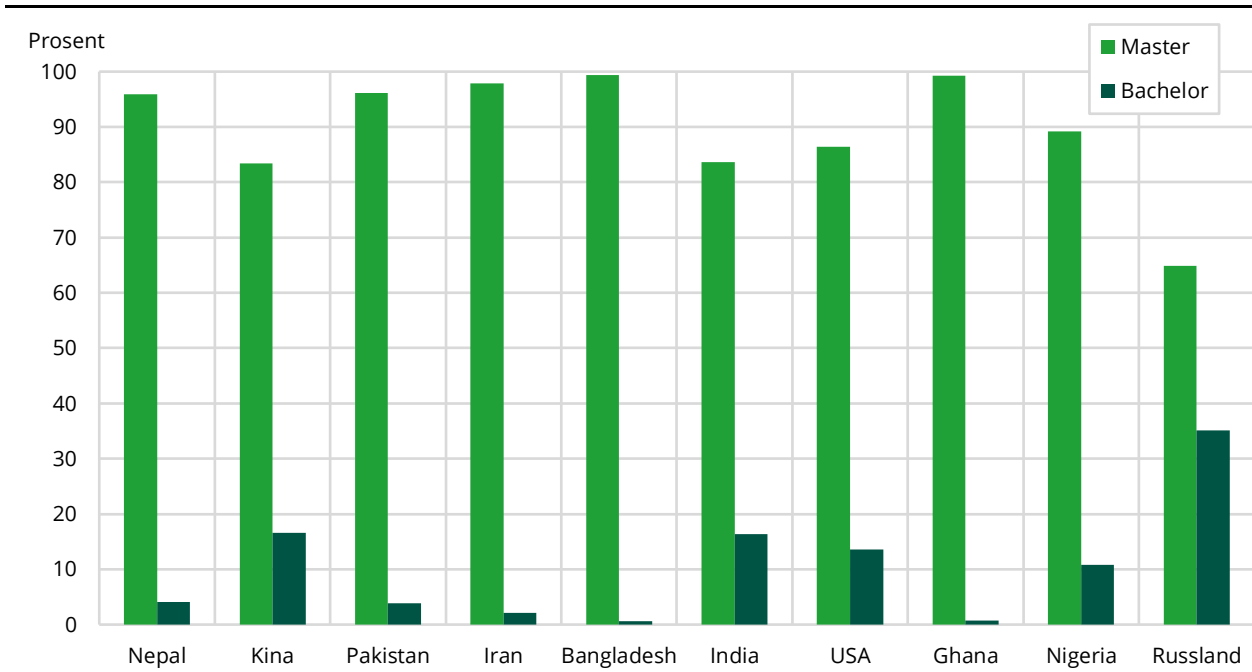
¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De fleste utdanningsinnvandrerne fra tredjeland kom til Norge for å studere på mastergradsnivå, men er det forskjeller blant de ulike landene? Vi ser på de ti største, og figur 3.3 viser disse landene sortert synkende på antall grader, med Nepal med flest påbegynte grader. Med over 99 prosent var nesten alle utdanningsinnvandrerne fra Bangladesh og Ghana i mastergradsprogrammer. For de andre landene lå andelen på over 83 prosent. Unntaket er Russland, der over en tredjedel av gradene var på bachelornivå.

Figur 3.3 Grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra de 10 største tredjelandene ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.3. Fagfelt

Naturvitenskapelige fag mest populære

Med 43 prosent var det mest populære fagfeltet blant utdanningsinnvandrere naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. Som tabell 3.3 viser, var dette fagfeltet mest utbredt blant grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland. Andelen grader i samferdsels- og sikkerhetsfag var også større blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland enn blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits. I alle de andre fagfeltgruppene var andelen større, eller marginalt mindre, for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits. Det var med andre ord en litt jevnere fordeling på de ulike fagfeltene for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, men mønsteret er i hovedtrekk nokså likt det vi ser for tredjeland.

Tabell 3.3 Grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og fagfelt. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

	I alt		Tredjeland		EØS/Sveits	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	12 897	100,0	10 764	100,0	2 133	100,0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	5 524	42,8	4 732	44,0	792	37,1
Økonomiske og administrative fag	2 167	16,8	1 777	16,5	390	18,3
Samfunnsfag og juridiske fag	1 748	13,6	1 366	12,7	382	17,9
Humanistiske og estetiske fag	1 700	13,2	1 373	12,8	327	15,3
Helse-, sosial- og idrettsfag	851	6,6	719	6,7	132	6,2
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	423	3,3	392	3,6	31	1,5
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	292	2,3	234	2,2	58	2,7
Primærnæringsfag	192	1,5	171	1,6	21	1,0

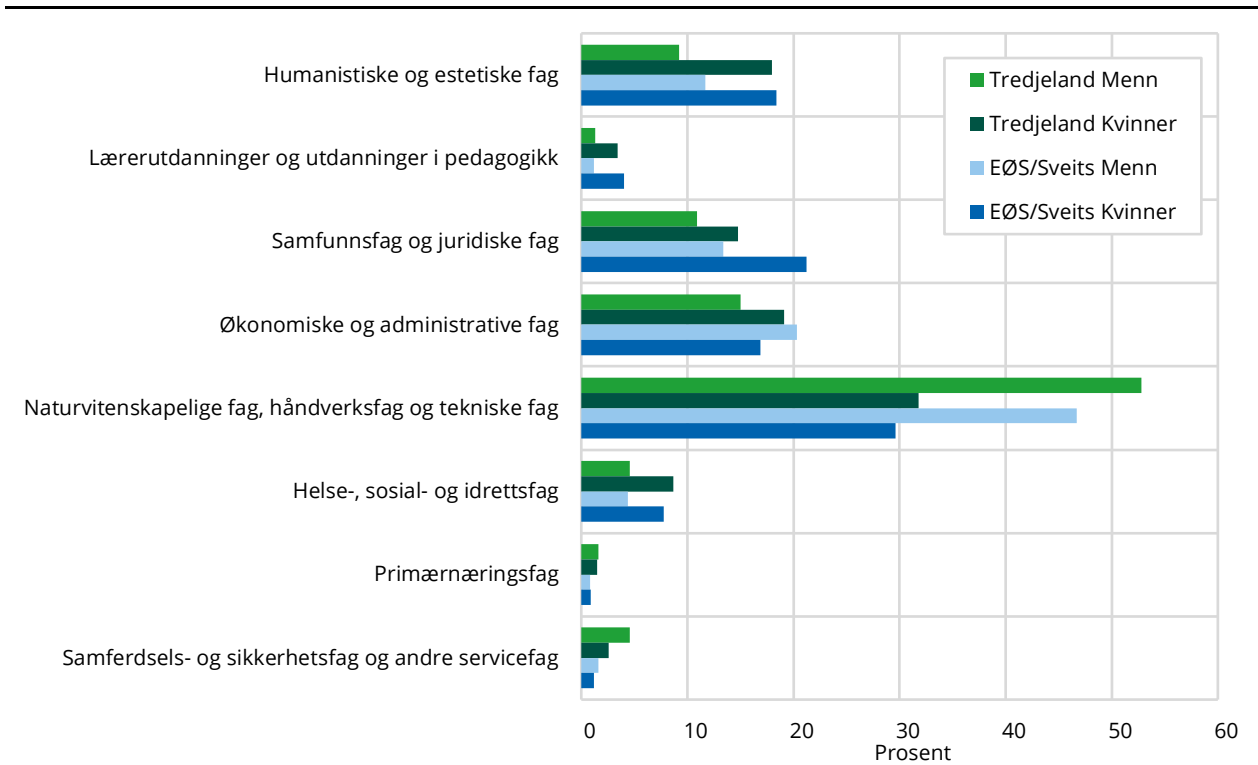
¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tradisjonelle fagvalg?

Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag er tradisjonelt et mannsdominert fagfelt. Dette finner vi også til en viss grad hos de to gruppene vi belyser. Det var vanligst at menn studerte dette fagfeltet både hos utdanningsinnvandrere fra tredjeland og fra EØS/Sveits, men dette fagfeltet var også størst blant kvinnene i disse to gruppene, om enn i et noe mindre omfang. Over halvparten av mennene fra tredjeland studerte dette faget, mens det var 47 prosent av mennene fra EØS/Sveits. For de kvinnelige utdanningsinnvandrerne lå andelen på henholdsvis 32 og 30 prosent.

Figur 3.4 Utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)², fagfelt og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som figur 3.4 også viser, var det tradisjonelt kvinnedominerte fagfeltet helse-, sosial- og idrettsfag fortsatt preget av kvinnelige utdanningsinnvandrere. Andelen menn lå på litt over 4 prosent for tredjeland og EØS/Sveits, mens den var på henholdsvis 9 og 8 prosent for kvinner. Totalt sett utgjorde dette fagfeltet en liten del av studentmassen, både for menn og kvinner. Det samme finner vi for lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk. Et annet fag som i større grad ble valgt av kvinner, var humanistiske og estetiske fag. Andelen var på rundt 18 prosent for kvinner i begge gruppene, mens det var 9 prosent menn fra tredjeland og 12 prosent menn fra EØS/Sveits.

Fagfelt gir en generell oversikt over studiene utdanningsinnvandrerne velger. Vi kan også se mer detaljert på NUS-koden om det er utdanninger som skiller seg spesielt ut. NUS er SSBs standard for utdanningsgruppering. I tabell 3.4 har vi listet opp de fem mest valgte NUS-kodene. Andelen som utgjøres av hver av de enkelte NUS-kodene er små, men gir likevel en indikasjon på hvilke fag som var mest populære. De engelske navnene på noen av fagene tyder på at de blir undervist i engelsk, og at nettopp dette gjør dem attraktive for studenter fra andre land.

Master of science, økonomisk-administrative fag og Master of science, economics and business administration toppe både blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland og fra EØS/Sveits. Selv om det var relativt få utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits totalt sett, kan det likevel virke overraskende at Master i utøvende musikk var blant de fem mest valgte studiene for denne gruppen. Som vi har sett tidligere, var musikkhøgskolen blant de 10 mest populære studiestedene for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, men også andre universiteter og høyskoler tilbyr denne utdanningen.

Tabell 3.4 De av utdanningsinnvandrere¹ fem mest valgte NUS-kodene, etter statsborgerskap (todelt)². 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent

	Antall	Prosent
Tredjeland	10 764	100,0
741112 Master of science, økonomisk-administrative fag, toårig	453	4,2
741131 Master of science, economics and business administration, toårig	235	2,2
641149 Bachelor of Business Administration, treårig	227	2,1
754112 Master, teknologi, informasjons- og kommunikasjonsteknologi, toårig	199	1,8
752221 Master, teknologi, petroleumsteknologi, toårig	195	1,8
EØS/Sveits	2 133	100,0
741131 Master of science, economics and business administration, toårig	134	6,3
741112 Master of science, økonomisk-administrative fag, toårig	125	5,9
751909 Master, biologi, toårig	68	3,2
715125 Master, utøvende musikk, toårig	47	2,2
641149 Bachelor of Business Administration, treårig	46	2,2

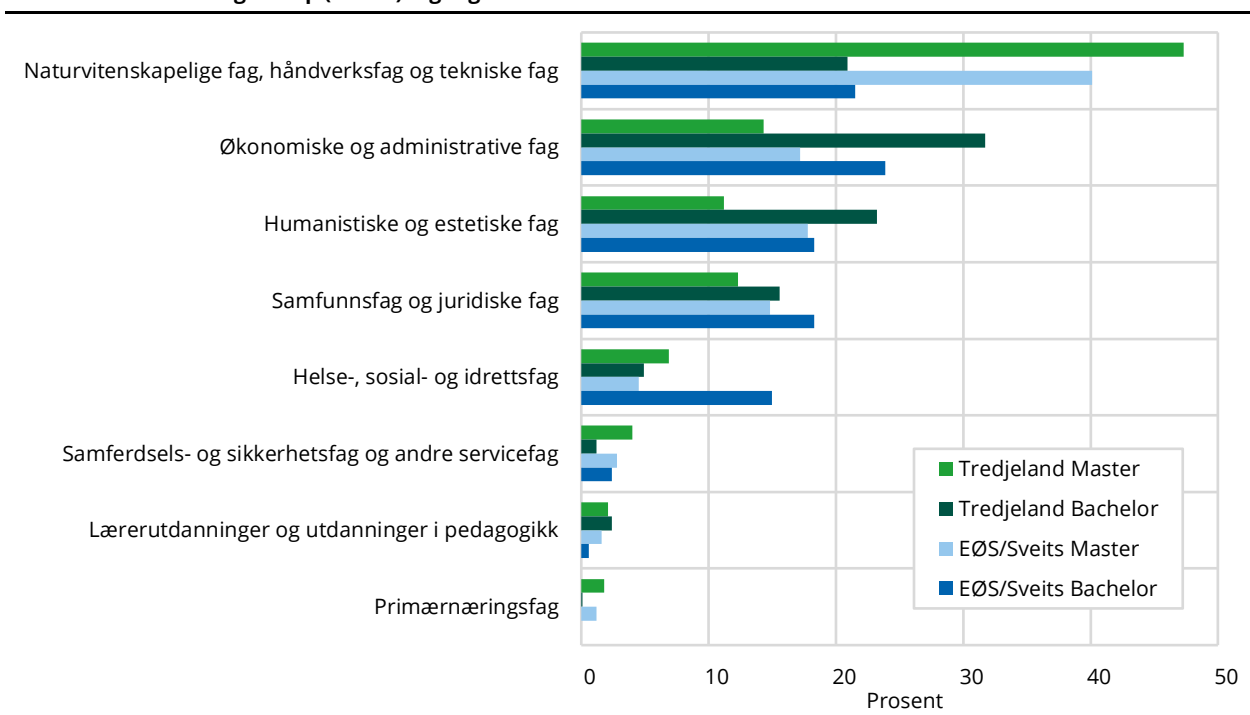
¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som vi har sett, var mastergradsutdanninger og naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag de mest vanlige. Krysser vi disse to variablene, ser vi at det var flest mastergrader i dette fagfeltet både for utdanningsinnvandrere fra tredjeland og EØS/Sveits, med henholdsvis 47 og 40 prosent. På bachelornivå var økonomiske og administrative fag mest utbredt, med 32 prosent for grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland. På en andre plass lå humanistiske og estetiske fag med 24 prosent, fulgt av naturvitenskapelige fag med 21 prosent.

Flest bachelorgrader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits finner vi også i økonomiske og administrative fag (24 prosent), deretter naturvitenskapelige fag (22 prosent), humanistiske og estetiske fag, samt samfunnsfag og juridiske fag (18 prosent hver). Figur 3.5 viser også at andelen master- og bachelorutdanninger i helse-, sosial- og idrettsfag er relativt liten, bortsett fra for bachelorutdanninger påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits.

Figur 3.5 Grader påbegynt av utdanningsinnvandrerne¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og fagfelt. 2013/2014-2022/2023. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4. Gjennomføring

I dette kapitlet ser vi på utdanningsinnvandrere fra tredjeland og EØS/Sveits som begynte på en gradstudium i studieårene 2013/2014-2017/2018, og undersøker om de senest i 2023 hadde fullført studiene. Utdanningsinnvandrere som begynte studiene i dette tidsrommet, kan fortsatt være aktive og fullføre senere enn innen utgangen av studieåret 2022/2023. Av de i alt 6 421 gradene ble 4 689 fullført, mens 1 732 ikke ble fullført. Vi skal først se på de ikke-fullførte gradene og deretter på de fullførte.

4.1. Ikke-fullførte grader

27 prosent av gradene ble ikke fullført

Tabell 4.1 viser at 27 prosent av alle påbegynte grader i studieårene 2013/2014-2017/2018 ikke var fullført innen utgangen av studieåret 2022/2023. Det var stor forskjell mellom andelen ikke-fullførte bachelor- og mastergrader. Bachelorgrader har en varighet på 3 år, mens mastergrader er på 2 år. Mens hele 42 prosent av bachelorgradene ikke ble fullført, lå tilsvarende andel for mastergrader på 24 prosent. Andelen ikke-fullførte grader var større for utdanningsinnvandrere fra tredjeland enn for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, uansett grad.

Tabell 4.1 Grader i alt og ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrerne¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt	Tredjeland	EØS/Sveits
Påbegynte grader i alt	6 421	5 132	1 289
Påbegynte bachelorgrader i alt	951	747	204
Påbegynte mastergrader i alt	5 470	4 385	1 085
Ikke-fullførte grader i alt	1 732	1 444	288
Ikke-fullførte bachelorgrader	398	323	75
Ikke-fullførte mastergrader	1 334	1 121	213
Andel ikke-fullførte grader i alt	27,0	28,1	22,3
Andel ikke-fullførte bachelorgrader	41,9	43,2	36,8
Andel ikke-fullførte mastergrader	24,4	25,6	19,6

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.2 og 4.3 viser grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland og EØS/Sveits, hvorvidt de ikke ble fullført og hvilke fagfelt det gjaldt. Ser vi på antall påbegynte grader, skilte et fag seg ut blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland, og det var naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. Vi finner hele 44 prosent av de påbegynte gradene i dette fagfeltet, og nesten alle, 91 prosent, var mastergrader. Blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits var naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag også de mest populære, men andelen var med 38 prosent noe mindre enn for utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

I alt ble 28 prosent av alle gradene som ble påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland ikke fullført innen utgangen av studieåret 2022/2023. Andelen som ikke fullførte, var størst i økonomiske og administrative fag, samt humanistiske og estetiske fag. Andelen ikke-fullførte var forholdsvis liten i samferdsel- og sikkerhetsfag. Dette var motsatt for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits hvor 38 prosent av gradene i dette fagfeltet ikke ble fullført. Det er imidlertid viktig å merke seg at kun 24 grader i dette faget ble påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, så tilfeldigheter knyttet til fullføring hos enkeltstudenter vil kunne gi utslag.

Skiller vi mellom bachelor- og mastergrader, ser vi at andelen ikke-fullførte var større blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland. 43 prosent av bachelorgradene og 26 prosent av mastergradene

ble ikke fullført. For bachelorgrader lå andelen ikke-fullførte i humanistiske og estetiske fag og økonomiske og administrative fag over snittet. For mastergrader gjaldt dette for økonomiske og administrative fag, samt naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag.

Andelen ikke-fullførte bachelorgrader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits lå på 37 prosent og andelen for ikke fullførte mastergrader lå på 20 prosent. For denne studentgruppen er det imidlertid tydelige forskjeller mellom fagene. På bachelornivå var det en særlig stor andel som ikke fullførte graden i økonomiske og administrative fag.

Tabell 4.2 Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Antall				Prosent				
	Påbegynte grader i alt	Påbegynte bachelor-grader	Påbegynte master-grader	Ikke-fullførte grader i alt	Bachelor	Master	I alt	Bachelor	Master
I alt	5 132	747	4 385	1 444	323	1 121	28,1	43,2	25,6
Humanistiske og estetiske fag	610	127	483	183	62	121	30,0	48,8	25,1
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	151	20	131	38	7	31	25,2	35,0	23,7
Samfunnsfag og juridiske fag	683	117	566	164	46	118	24,0	39,3	20,8
Økonomiske og administrative fag	853	231	622	314	112	202	36,8	48,5	32,5
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	2 248	207	2 041	630	77	553	28,0	37,2	27,1
Helse-, sosial- og idrettsfag	328	39	289	74	15	59	22,6	38,5	20,4
Primærnæringsfag	109	:	:	23	:	:	21,1	:	:
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	150	:	:	18	:	:	12,0	:	:

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.3 Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra EØS/Sveits² ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Antall				Prosent				
	Påbegynte grader i alt	Påbegynte bachelor-grader	Påbegynte master-grader	Ikke-fullførte grader i alt	Bachelor	Master	I alt	Bachelor	Master
I alt	1 289	204	1 085	288	75	213	22,3	36,8	19,6
Humanistiske og estetiske fag	176	31	145	40	13	27	22,7	41,9	18,6
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	2	5	37	13	1	12	31,0	20,0	32,4
Samfunnsfag og juridiske fag	218	31	187	28	4	24	12,8	12,9	12,8
Økonomiske og administrative fag	238	51	187	85	25	60	35,7	49,0	32,1
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	492	50	442	90	18	72	18,3	36,0	16,3
Helse-, sosial- og idrettsfag	86	34	52	20	14	6	23,3	41,2	11,5
Primærnæringsfag	13	:	:	3	:	:	23,1	:	:
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	24	:	:	9	:	:	37,5	:	:

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Er det kjønnsforskjeller i fullføringen av grader? I tabell 4.4 og 4.5 ser vi på andelen grader som mannlige og kvinnelige utdanningsinnvandrere ikke fullførte. For både menn og kvinner fra tredjeland var andelen ikke-fullførte grader størst i økonomiske og administrative fag, mens den var minst for begge kjønn i samferdsels- og sikkerhetsfag.

For utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits var dette motsatt. Her var andelen ikke-fullførte grader størst i samferdsels- og sikkerhetsfag for begge kjønn, men det må som tidligere nevnes at det var få påbegynte grader i dette fagfeltet. Ellers var det økonomiske og administrative fag for menn og lærerutdanninger og pedagogiske fag for kvinner der andelen ikke-fullførte grader var størst.

Tabell 4.4 Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Antall						Prosent		
	Påbegynte grader i alt	Påbegynt av menn	Påbegynt av kvinner	Ikke-fullførte grader i alt	Ikke fullført av menn	Ikke fullført av kvinner	Ikke-fullført i alt	Ikke fullført av menn	Ikke fullført av kvinner
I alt	5 132	3 001	2 131	1 444	891	553	28,1	29,7	26,0
Humanistiske og estetiske fag	610	260	350	183	74	109	30,0	28,5	31,1
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	151	56	95	38	16	22	25,2	28,6	23,2
Samfunnsfag og juridiske fag	683	342	341	164	89	75	24,0	26,0	22,0
Økonomiske og administrative fag	853	448	405	314	167	147	36,8	37,3	36,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	2 248	1 580	668	630	479	151	28,0	30,3	22,6
Helse-, sosial- og idrettsfag	328	144	184	74	40	34	22,6	27,8	18,5
Primærnæringsfag	109	70	39	23	14	9	21,1	20,0	23,1
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	150	101	49	18	12	6	12,0	11,9	12,2

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.5 Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra EØS/Sveits² ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Antall						Prosent		
	Påbegynte grader i alt	Påbegynt av menn	Påbegynt av kvinner	Ikke-fullførte grader i alt	Ikke fullført av menn	Ikke fullført av kvinner	Ikke-fullført i alt	Ikke fullført av menn	Ikke fullført av kvinner
I alt	1 289	572	717	288	135	153	22,3	23,6	21,3
Humanistiske og estetiske fag	176	63	113	40	16	24	22,7	25,4	21,2
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	42	9	33	13	2	11	31,0	22,2	33,3
Samfunnsfag og juridiske fag	218	76	142	28	7	21	12,8	9,2	14,8
Økonomiske og administrative fag	238	114	124	85	49	36	35,7	43,0	29,0
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	492	267	225	90	46	44	18,3	17,2	19,6
Helse-, sosial- og idrettsfag	86	25	61	20	8	12	23,3	32,0	19,7
Primærnæringsfag	13	6	7	3	2	1	23,1	33,3	14,3
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	24	12	12	9	5	4	37,5	41,7	33,3

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I studieårene 2013/2014-2017/2018 kom utdanningsinnvandrere fra mange ulike land til Norge. I alt teller vi ca. 75 land fra utenfor EØS/Sveits, og omtrent halvparten var representert med fem eller færre studenter. En oversikt over de ti største landene etter antall utdanningsinnvandrere i Norge finner vi i tabell 4.6. På topp-10-plassene er studenter fra Nepal, Kina, Pakistan, USA, India, Russland, Ghana, Iran, Vietnam og Bangladesh. Disse sto for nærmere 60 prosent av gradene som ble påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

Andelen ikke-fullførte grader blant disse 10 landene var størst for grader påbegynt av studenter fra India, med 47 prosent. Også grader ikke fullført av studenter fra Pakistan, Bangladesh, Russland,

Iran og Vietnam lå over gjennomsnittet for disse 10 landene, som var på 28 prosent. Den minste andelen, med 14 prosent, finner vi blant grader påbegynt av studenter fra Ghana.

Tabell 4.6 Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ fra de 10 største tredjelandene ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

Land	Antall påbegynte grader	Antall ikke-fullførte grader	Prosent ikke-fullførte grader
I alt, alle tredjeland	5 132	1 444	28,1
I alt, 10 største tredjeland	3 107	861	27,7
Nepal	601	148	24,6
Kina	586	131	22,4
Pakistan	363	120	33,1
USA	317	72	22,7
India	271	126	46,5
Russland	239	73	30,5
Ghana	196	28	14,3
Iran	191	56	29,3
Vietnam	175	52	29,7
Bangladesh	168	55	32,7

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

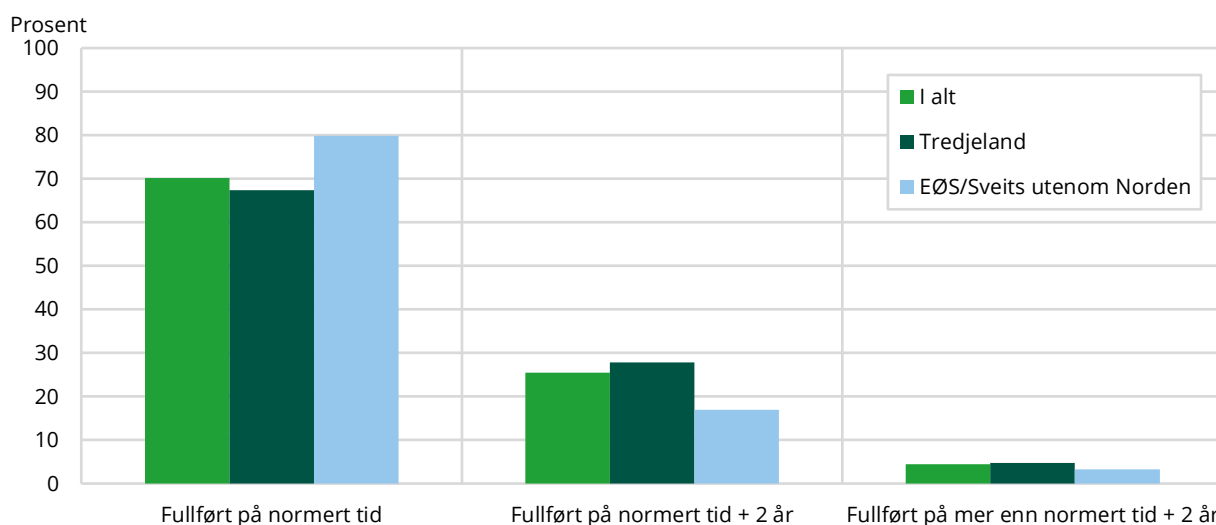
4.2. Fullførte grader

Flest grader fullført på normert tid

I dette kapitlet ser vi nærmere på fullførte grader. Utdanningsinnvandrere påbegynte totalt 6 421 grader i studieårene 2013/2014-2017/2018. 73 prosent av disse ble fullført. De fleste ble fullført på normert tid, noe vi ser i figur 4.1. 7 av 10 grader av de fullførte grader ble fullført på normert tid, det vil si 3 år for bachelorutdanninger og 2 år for masterutdanninger.

Andelen er større for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, med 80 prosent, mot 67 prosent for utdanningsinnvandrere fra tredjeland. Dermed er også andelen grader som ble fullført på normert tid + 2 år og som ble fullført på mer enn normert tid + 2 år, større blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

Figur 4.1 Fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² og tid brukt på gjennomføring. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er store forskjeller i gjennomføring mellom landene. I tabell 4.7 sammenligner vi de 10 største landene i gruppen tredjeland. Utdanningsinnvandrerne fra land som Nigeria, USA, Vietnam, Kina og Ghana gjennomførte relativt ofte sin grad på normert tid, mens utdanningsinnvandrere fra Nepal og Pakistan ligger godt under gjennomsnittet. Den største andelen av gradene som ble avsluttet på normert tid + 2 år, ble fullført av studenter fra Nepal, med 51 prosent, fulgt av studenter fra Pakistan, med 44 prosent.

Tabell 4.7 Grader fullført av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler fra de 10 største tredjelandene, etter tid brukt på gjennomføring. 2013/2014-2017/2018. Prosent

	Kina	Nepal	USA	Pakistan	Ghana	Russland	India	Iran	Vietnam	Nigeria
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Normert tid	76,0	45,0	78,0	46,1	70,8	66,9	69,0	65,9	77,2	79,8
Normert tid + 2 år	19,6	50,6	18,8	44,4	24,4	30,7	24,1	31,1	17,9	15,1
På mer enn normert tid + 2 år	4,4	4,4	3,3	9,5	4,8	2,4	6,9	3,0	4,9	5,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Skiller vi på bachelor- og mastergrader, så ser vi i tabell 4.8 at mastergrader oftere ble fullført på normert tid enn bachelorgrader. Dette gjelder både for utdanningsinnvandrere fra tredjeland og EØS/Sveits. Mastergrader og grader fullført av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits hadde størst gjennomføringsprosent. Av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ble 73 prosent av de 3-årige bachelorgradene fullført på normert tid, mot 64 prosent fullført av utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

Gjennomføringsprosenten på normert tid for 2-årige mastergrader var også større for grader fullført av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits. 81 prosent av mastergradene fullført av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ble fullført på normert tid, mens tilsvarende tall for utdanningsinnvandrere fra tredjeland var 68 prosent. Følgelig er andelen grader som fullføres på normert tid + 2 år og på mer enn normert tid + 2 år større for utdanningsinnvandrere fra tredjeland.

Tabell 4.8 Grader fullført av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)², tid brukt på gjennomføring og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt	Bachelor- grader i alt	Master- grader i alt	Normert tid		Normert tid + 2 år		På mer enn normert tid + 2 år	
				Bachelor- grader	Master- grader	Bachelor- grader	Master- grader	Bachelor- grader	Master- grader
Antall									
Tredjeland	3 688	424	3 264	273	2 213	116	911	35	140
EØS/Sveits	1 001	129	872	94	705	27	143	8	24
Prosent									
Tredjeland		100,0	100,0	64,4	67,8	27,4	27,9	8,3	4,3
EØS/Sveits		100,0	100,0	72,9	80,8	20,9	16,4	6,2	2,8

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

De fleste av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland som fullførte en grad i studieårene 2013/2014-2017/2018, var menn, mens det er et flertall av kvinner blant utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits.

Tabell 4.9 viser at det var en noe større andel grader som ble fullført på normert tid for kvinner enn menn fra tredjeland, men forskjellen er på under 1 prosentpoeng. For grader fullført av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits var det en større andel menn som fullførte på normert tid.

Summerer vi andelen menn og kvinner som fullførte på normert tid og normert tid + 2 år, er det forskjell mellom tredjeland og EØS/Sveits. Andelen ligger på mellom 95 prosent for menn fra

tredjeland og 97 prosent for kvinner fra EØS/Sveits. Størst andel som fullførte på mer enn normert tid + 2 år finner vi blant menn fra tredjeland, med 5 prosent.

Tabell 4.9 Grader fullført av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)², tid brukt på gjennomføring og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt	Menn i alt	Kvinner i alt	Normert tid		Normert tid + 2 år		På mer enn normert tid + 2 år	
				Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Antall									
Tredjeland	3 688	2 110	1 578	1 414	1 072	590	437	106	69
EØS/Sveits	1 001	437	564	356	443	66	104	15	17
Prosent									
Tredjeland		100,0	100,0	67,0	67,9	28,0	27,7	5,0	4,4
EØS/Sveits		100,0	100,0	81,5	78,5	15,1	18,4	3,4	3,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som tidligere nevnt, var grader i naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag de vanligste både blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland og EØS/Sveits, og her var også fullføringsprosenten relativt stor med henholdsvis 83 og 73 prosent (tabell 4.10).

Som vi så i kapittel 4.1, ble 88 prosent av gradene i samferdsels- og sikkerhetsfag som ble påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland fullført. Dette fagfeltet skiller seg også positivt ut i gjennomføringen. 76 prosent av de fullførte gradene ble gjennomført på normert tid. Dette er altså det fagfeltet blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland hvor den største andelen av påbegynte grader ble fullført på normert tid.

Blant grader fullført av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ble 85 prosent i helse-, sosial- og idrettsfag fullført på normert tid. Dette var også et av to fagfelt der alle gradene ble fullført på normert tid eller normert tid + 2 år. Det andre fagfeltet var lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk.

Tabell 4.10 Grader fullført av utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)², gjennomføring og fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt	Tredje- land i alt	EØS/ Sveits i alt	Tredjeland			EØS/Sveits		
				Normert tid	Normert tid + 2 år	Fullført på mer enn normert tid + 2 år	Normert tid	Normert tid + 2 år	På mer enn normert tid + 2 år
I alt	4 689	3 688	1 001	67,4	27,8	4,7	79,8	17,0	3,2
Humanistiske og estetiske fag	563	427	136	63,7	32,6	3,7	78,7	19,1	2,2
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	142	113	29	46,9	49,6	3,5	69,0	31,0	0,0
Samfunnsfag og juridiske fag	709	519	190	63,4	30,1	6,6	76,8	20,0	3,2
Økonomiske og administrative fag	692	539	153	61,0	35,8	3,2	78,4	18,3	3,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	2 020	1 618	402	73,2	22,7	4,1	82,8	13,7	3,5
Helse-, sosial- og idrettsfag	320	254	66	66,1	24,8	9,1	84,8	15,2	0,0
Primærnæringsfag	96	86	10	59,3	32,6	8,1	70,0	20,0	10,0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	147	132	15	75,8	18,2	6,1	66,7	13,3	20,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5. Etter endt utdanning

Som i kapittel 4, ser vi i dette kapittelet på utdanningsinnvandrerne som begynte i studieårene 2013/2014–2017/2018. Totalt sett var det 6 202 personer i denne gruppen. 4 940 av dem har eller hadde statsborgerskap fra tredjeland, og 1 262 fra EØS/Sveits.

5.1. Opphold i Norge, utvandring og gjeninnvandring

43 prosent av utdanningsinnvandrere var fortsatt folkeregistrert i Norge i 2023

Av de 6 202 utdanningsinnvandrerne som kom til Norge for å ta en grad i studieårene 2013/2014–2017/2018, var 2 685 fortsatt folkeregistrert i Norge ved slutten av 2023. Dette tilsvarer en andel på 43 prosent. Noen av dem har hatt kontinuerlig opphold i Norge, mens andre har utvandret og returnert på et senere tidspunkt³.

Tabell 5.1 viser utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland og fra EØS/Sveits. 38 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland har hatt et kontinuerlig opphold i Norge siden første ankomst, 6 prosentpoeng mindre enn blant utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits. I begge gruppene ligger andelen som utvandret og gjeninnvandret på rundt 5 prosent. 58 prosent av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland og 51 prosent av dem fra EØS/Sveits har utvandret.

Tabell 5.1 Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge. 2013/2014–2017/2018. Antall og prosent

	I alt		Fra tredjeland		Fra EØS/Sveits	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Folkeregistrert i Norge kontinuerlig frem til 2023	2 415	38,9	1 861	37,7	554	43,9
Forlot Norge, men gjeninnvandret på et senere tidspunkt	305	4,9	234	4,7	71	5,6
Utvandret	3 482	56,1	2 845	57,6	637	50,5
I alt	6 202	100,0	4 940	100,0	1 262	100,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

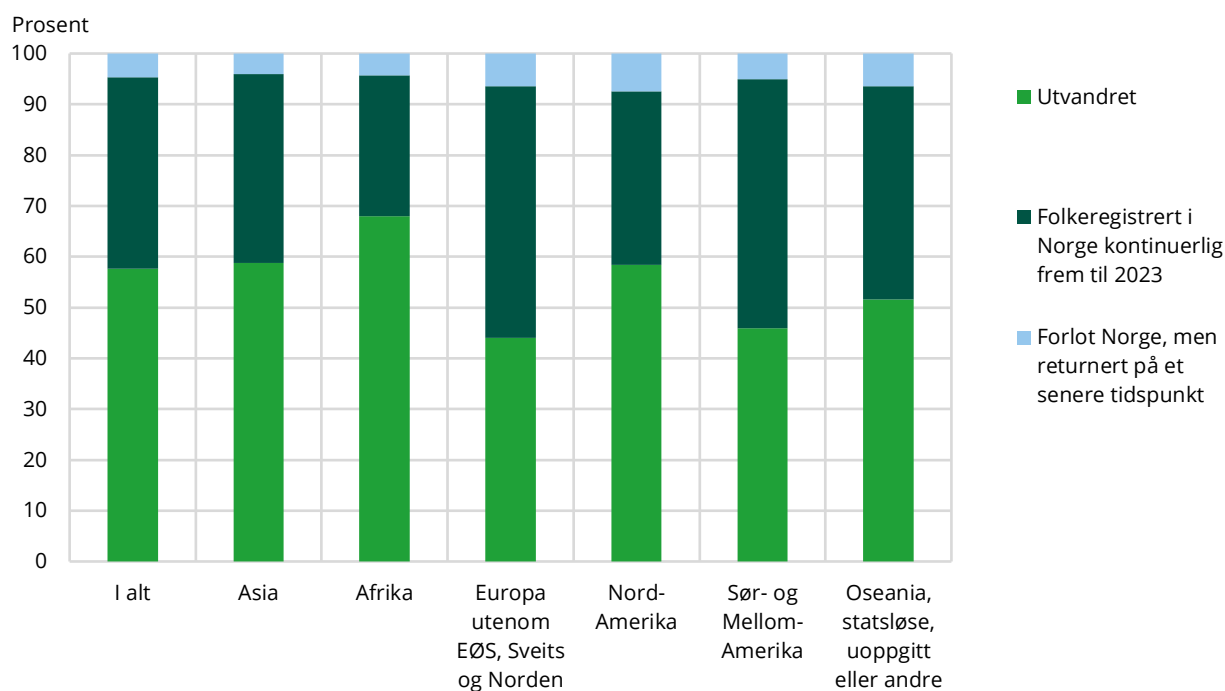
Halvparten av utdanningsinnvandrere fra land i Europa utenfor EØS/Sveits, samt fra Sør- og Mellom-Amerika ble i Norge frem til 2023

Utdanningsinnvandrere fra land i Europa utenfor EØS/Sveits, samt fra Sør- og Mellom-Amerika ble oftere i Norge etter ankomst, sammenlignet med andre utdanningsinnvandrere fra tredjeland. Rundt 50 prosent av dem hadde kontinuerlig opphold i Norge, mens tilsvarende andel er kun 28 prosent blant utdanningsinnvandrere fra Afrika, eller nær 35 prosent blant dem fra Asia og Nord-Amerika.

Imidlertid er det utdanningsinnvandrere fra noen land i Asia som skiller seg ut fra andre asiatiske land med en stor andel som ble i Norge. 50 prosent av utdanningsinnvandrerne fra Pakistan, 63 prosent av utdanningsinnvandrerne fra Iran og 55 prosent av studentene fra Filippinene ble igjen i Norge.

³ Denne gruppen, altså utdanningsinnvandrerne som forlot Norge, men gjeninnvandret på et senere tidspunkt, er utdanningsinnvandrerne som fantes igjen i folkeregisteret etter å ha utvandret fra Norge en gang. Dette betyr ikke nødvendigvis at de var folkeregistrert i Norge i 2023. Derfor er tallet på 2 685 som var folkeregistrert i Norge ved utgangen av 2023 litt mindre enn summen av 2 415 og 305 i tabell 5.1.

Figur 5.1 Utvandningsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent

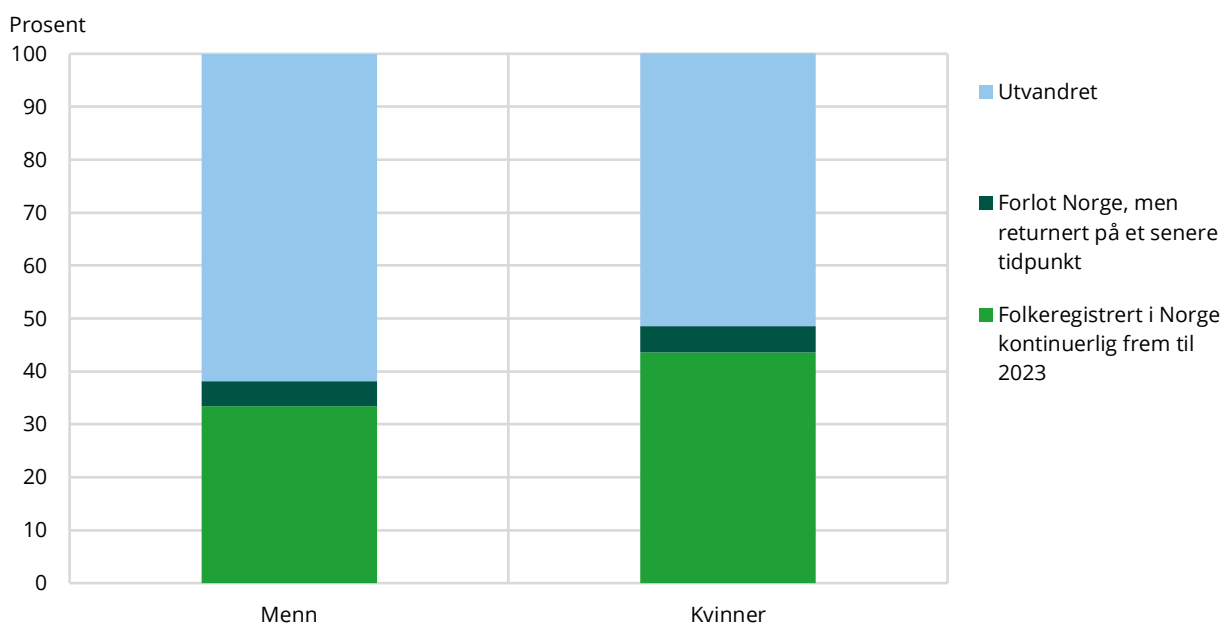

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Menn fra tredjeland utvandret oftere enn kvinner

Figur 5.2 viser utvandningsstatus til menn og kvinner fra tredjeland. 62 prosent av mannlige utdanningsinnvandrere fra tredjeland utvandret fra Norge, 10 prosentpoeng mer enn blant kvinner.

Figur 5.2 Utvandningsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter kjønn. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Eldre utdanningsinnvandrere fra tredjeland utvandret oftere

Som omtalt i kapittel 2, var de fleste utdanningsinnvandrerne mellom 20 til 29 år gamle da de innvandret til Norge. Vi ser i tabell 5.2 at det mellom utdanningsinnvandrerne fra tredjeland i første og siste del av tyveårene samt i aldersgruppen 30-34 år ved ankomst er liten forskjell i utvandringsstatus. De som var 35-39 år og 40 år og eldre ved innvandring, har en større andel som utvandret fra Norge. 78 prosent i aldersgruppen 40 år og eldre har utvandret fra Norge, 21 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland. En mulig forklaring kan være at høy alder ved innvandring henger sammen med familietilknytning og nettverk i hjemlandet.

Tabell 5.2 Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter alder. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Utdanningsinnvandrere fra tredjeland		Folkeregistrert i Norge kontinuerlig frem til 2023		Forlot Norge, men returnert på et senere tidspunkt		Utvandret	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	4 940	100	1861	37,7	234	4,7	2 845	57,6
Alder ved innvandring								
24 år eller yngre	1 923	100	718	37,3	88	4,6	1 117	58,1
25-29	2 077	100	813	39,1	104	5,0	1 160	55,8
30-34	652	100	245	37,6	31	4,8	376	57,7
35-39	191	100	66	34,6	9	4,7	116	60,7
40 år eller eldre	97	100	19	19,6	2	2,1	76	78,4

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

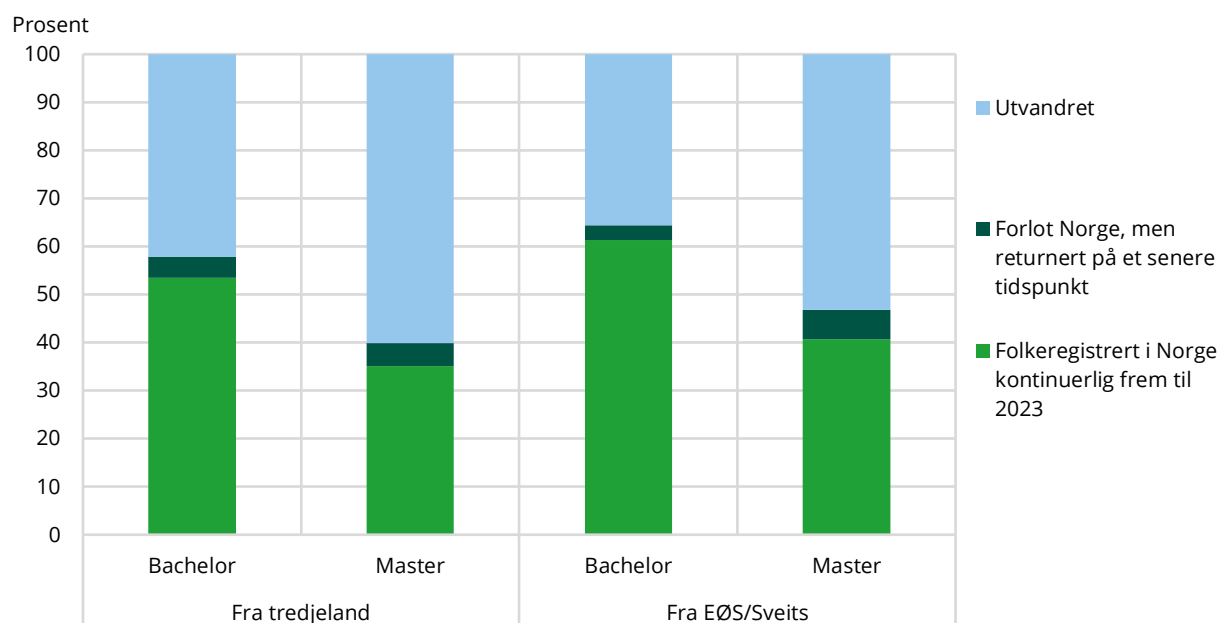
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bachelorstudenter ble i større grad i Norge

Figur 5.3 viser at en større andel bachelorstudenter enn masterstudenter ble igjen i Norge, uansett statsborgerskap (todelt). 42 prosent av utdanningsinnvandrerne som begynte på et bachelorprogram utvandret fra Norge, mens andelen var på 60 prosent blant masterstudentene fra tredjeland. Blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ser man et lignende mønster, med en noe mindre andel som utvandret fra Norge.

Det at en større andel av utdanningsinnvandrerne med bachelorgrad ble i Norge, henger muligens sammen med undervisningsspråket og lengden på bachelorprogrammer. Mange bachelorprogrammer undervises på norsk, eller i en kombinasjon av norsk og engelsk. Dette gjør at studenter i bachelorutdanninger er mer utsatt for norsk språk, noe som også kan bety at de behersket norsk språk i ulik grad allerede da de begynte å studere. Bachelorutdanninger varer også lengre enn masterutdanninger, noe som gir utdanningsinnvandrerne muligheter til å forbedre språket sitt og også få større tilknytning til Norge gjennom for eksempel nettverk, fritidsaktiviteter og betalt arbeid.

Figur 5.3 Utvandningsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge og grad³. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

³ Dersom en utdanningsinnvandrer begynte på en master- og en bachelorutdanning samme studieår, blir denne personen oppgitt med fullført mastergrad.

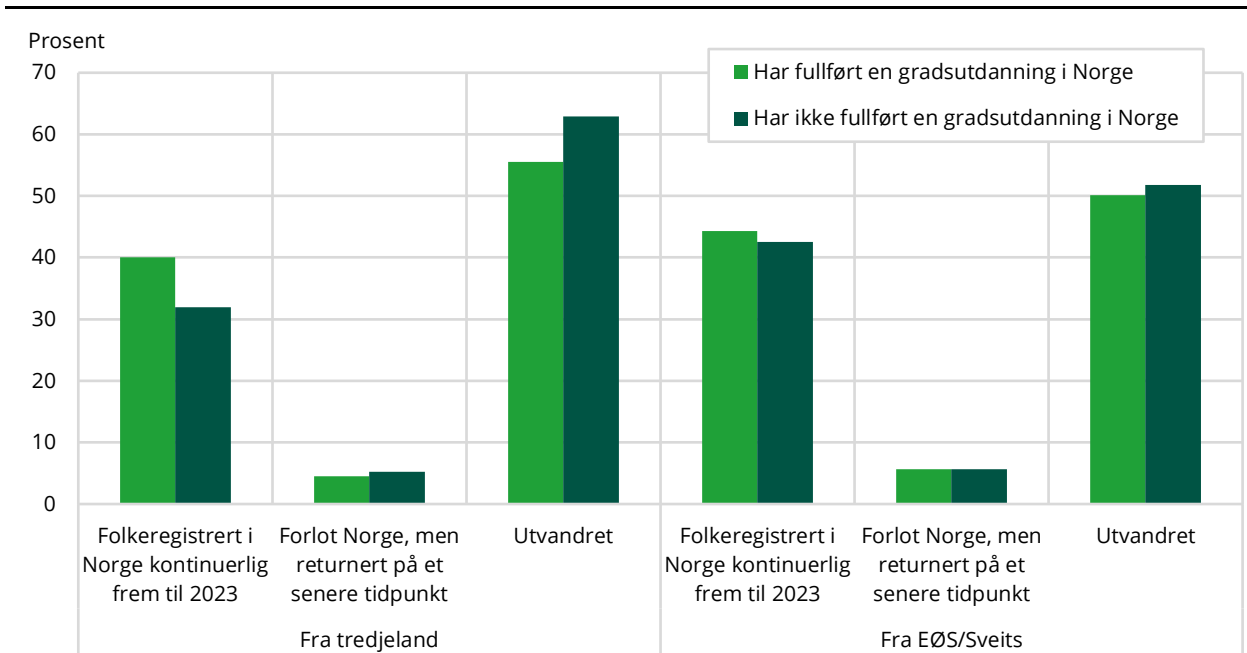
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fullføringsstatus påvirker opphold til utdanningsinnvandrere fra tredjeland i Norge

I tillegg til statsborgerskap, kjønn, alder ved innvandring og grad, påvirker også fullføringsstatus oppholdet i Norge. Hvorvidt man har fullført en grad i Norge, har større betydning for utvandningsstatus til utdanningsinnvandrere fra tredjeland enn for utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, se figur 5.4. 63 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland som ikke har fullført gradsutdanningen, har utvandret fra Norge. Andelen som utvandret, er 7 prosentpoeng mindre blant dem som fullførte utdanningen. Blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits er det små forskjeller i utvandring basert på fullføringsgrad.

Dette kan sannsynligvis forklares med at krav til å fornye studietillatelse er at man er student og har fulgt normal studieprogresjon (UDI, 2024 b). Om utdanningsinnvandrere fra tredjeland ikke fullfører kravet og ikke har en annen grunn til å søke på en annen type oppholdstillatelse, må man forlate Norge. Utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits er ikke pålagt de samme kravene.

Figur 5.4 Utvandningsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge og fullføringsstatus³. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

³ Dersom en utdanningsinnvandrer begynte på en master- og en bachelorutdanning samme studieår, blir denne personen oppgitt med fullført mastergrad.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Størst andel utdanningsinnvandrere fra tredjeland i helse-, sosial- og idrettsfag ble i Norge

Fagfelt har liten betydning for om utdanningsinnvandrere fra tredjeland utvandret eller ikke, med ett unntak: studenter i helse-, sosial- og idrettsfag, se tabell 5.3. 46 prosent av dem var folke-registrert i Norge frem til 2023, en andel som var klart større enn blant utdanningsinnvandrere i andre fagfelt.

Tabell 5.3 Utvandningsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Utdanningsinnvandrere fra tredjeland		Folkeregistrert i Norge kontinuerlig frem til 2023		Forlot Norge, men returnert på et senere tidspunkt		Utvandret	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	4 940	100,0	1 861	37,7	234	4,7	2 845	57,6
Fagfelt								
Humanistiske og estetiske fag	592	100,0	223	37,7	36	6,1	333	56,3
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	149	100,0	58	38,9	4	2,7	87	58,4
Samfunnsfag og juridiske fag	649	100,0	222	34,2	33	5,1	394	60,7
Økonomiske og administrative fag	824	100,0	316	38,3	36	4,4	472	57,3
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	2 174	100,0	817	37,6	105	4,8	1 252	57,6
Helse-, sosial- og idrettsfag	305	100,0	139	45,6	10	3,3	156	51,1
Primærnæringsfag	103	100,0	29	28,2	4	3,9	70	68
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	144	100,0	57	39,6	6	4,2	81	56,3

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utdanningsinnvandrerne i utdanninger i helse-, sosial- og idrettsfag viser omtrent samme mønster uavhengig av fullføringsstatus på utdanningen. Det var omtrent like mange som ble værende i

Norge blant dem som fullførte utdanningen og dem som ikke fullførte. Derimot har fullføringsstatus mye å si for utdanningsinnvandrere fra tredjeland som studerte lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, samt naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. 45 prosent av utdanningsinnvandrerne som fullførte en grad i fagfeltet lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk har hatt kontinuerlig opphold i Norge fram til 2023, sammenlignet med 19 prosent av dem i samme fagfelt som ikke fullførte graden. 40 prosent av dem som har fullført en grad i naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag ble i Norge. Tilsvarende andel blant dem som ikke har fullført, var 31 prosent.

Tabell 5.4 Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fullføringsstatus og fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	Alle utdanningsinnvandrere fra tredjeland		Folkeregistrert i Norge kontinuerlig frem til 2023		Forlot Norge, men returnerte på et senere tidspunkt		Utvandret	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Fullførte								
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	1 567	100,0	631	40,3	71	4,5	865	55,2
Økonomiske og administrative fag	520	100,0	204	39,2	20	3,8	296	56,9
Samfunnsfag og juridiske fag	491	100,0	178	36,3	26	5,3	287	58,5
Humanistiske og estetiske fag	415	100,0	166	40	23	5,5	226	54,5
Helse-, sosial- og idrettsfag	233	100,0	106	45,5	9	3,9	118	50,6
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	113	100,0	51	45,1	3	2,7	59	52,2
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	127	100,0	55	43,3	6	4,7	66	52
Primærnæringsfag	80	100,0	26	32,5	3	3,8	51	63,8
Ikke fullførte								
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	607	100,0	186	30,6	34	5,6	387	63,8
Økonomiske og administrative fag	304	100,0	112	36,8	16	5,3	176	57,9
Samfunnsfag og juridiske fag	158	100,0	44	27,8	7	4,4	107	67,7
Humanistiske og estetiske fag	177	100,0	57	32,2	13	7,3	107	60,5
Helse-, sosial- og idrettsfag	72	100,0	33	45,8	1	1,4	38	52,8
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	36	100,0	7	19,4	1	2,8	28	77,8
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	17	100,0	2	11,8	.	.	15	88,2
Primærnæringsfag	23	100,0	3	13	1	4,3	19	82,6

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.2. Sysselsetting i året etter fullført utdanning

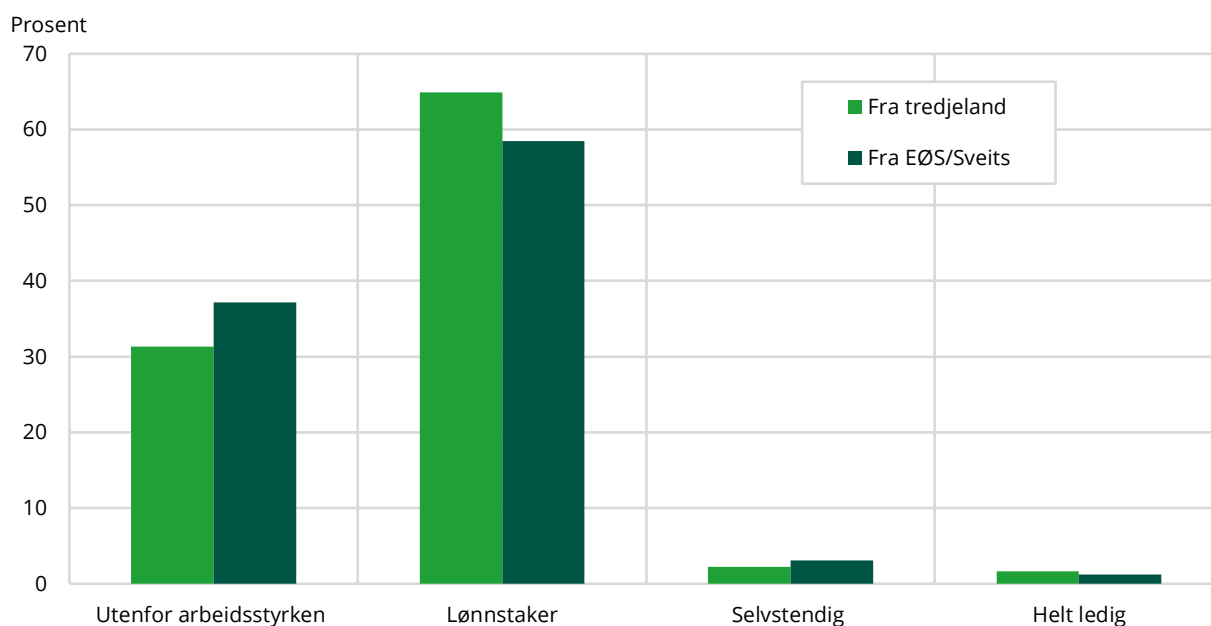
Få registrert ledige året etter fullføring

Av utdanningsinnvandrerne som begynte på en gradsutdanning i studieårene 2013/2014-2017/2018, fullførte 4 528 en grad. 3 546 av disse var fra tredjeland og 982 fra EØS/Sveits. 2 865 av de totalt 4 528 var fortsatt folkeregistrert i Norge året etter de fullførte graden sin⁴. 2 191 av disse var fra tredjeland og 674 var fra EØS/Sveits. Vi finner opplysninger om arbeidsmarkedsstatus for 2 860 av dem i registerdata for året etter fullføring. Resten fullførte graden i 2023, og vi har ikke tilgjengelige data på dette per i dag.

1 812, eller 63 prosent av utdanningsinnvandrerne med fullført grad var lønnstakere i Norge året etter fullføringen. Andelen lønnstakere var 6 prosentpoeng større blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland enn blant dem fra EØS/Sveits, 65 prosent mot 59 prosent (figur 5.5).

Veldig få i begge gruppene jobbet som selvstendig næringsdrivende eller var registrert helt ledig. Andelen registrerte ledige var under 2 prosent. Resten var utenfor arbeidsstyrken.

Figur 5.5 Arbeidsmarkedsstatus i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrerne¹ som har fullført en grad ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Sysselsatte utdanningsinnvandrere fra Afrika jobbet oftere deltid året etter fullføring

68 prosent av sysselsatte⁵ utdanningsinnvandrere hadde heltidsstilling året etter fullføringen, og 32 prosent hadde deltidsjobb⁶. Hos utdanningsinnvandrere fra tredjeland var andelen med heltidsstilling (68 prosent) litt mindre enn blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits (70 prosent).

Blant sysselsatte utdanningsinnvandrere som kommer fra tredjeland, skiller de fra Afrika seg ut fra resten. Mindre enn halvparten av dem jobbet heltid året etter fullføringen (figur 5.6).

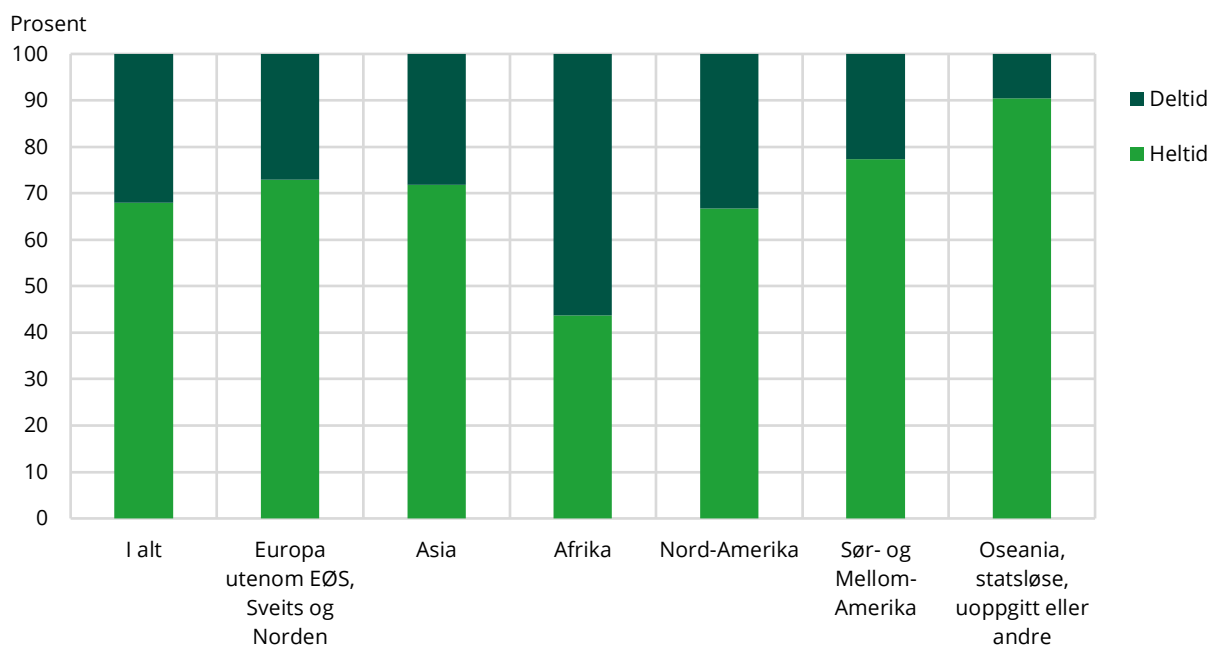
⁴ Om noen har fullført flere grader, følger vi graden som ble fullført sist.

⁵ Sysselsatte omfatter både lønnstakere og selvstendige.

⁶ Om noen hadde både en heltidsstilling og deltidsstilling, blir personen oppgitt med heltid.

Det er nesten ingen kjønnsforskjeller når det gjelder andel i heltids- eller deltidsarbeid i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland. Etter verdensdel er kjønnsforskjellen større blant utdanningsinnvandrere fra Nord-Amerika og Sør- og Mellom-Amerika enn resten av tredjelandene. Av disse innvandrerne jobbet 8 prosentpoeng flere menn enn kvinner heltid, Menn fra EØS/Sveits jobbet også oftere heltid enn kvinner. 75 prosent av menn og 67 prosent av kvinner fra EØS/ Sveits hadde en heltidsstilling året etter fullføring.

Figur 5.6 Heltids- eller deltidsstilling i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var lønnstakere i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4 av 10 i akademiske yrker året etter fullføring

Tabell 5.5 viser fordelingen i yrker blant utdanningsinnvandrere som var lønnstakere i Norge året etter fullføring av gradsutdanning. Akademiske yrker og høyskoleyrker, altså relevante yrker, var de største yrkesfeltene blant dem som fullførte utdanningen og som var lønnstakere året etter. 58 prosent av disse var lønnstakere i akademiske yrker eller høyskoleyrker. Blant utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits var andelen så stor som 69 prosent. Mange jobbet også med salg og service, yrker som ikke krever høyere utdanning.

Noe som skiller utdanningsinnvandrere fra tredjeland fra dem fra EØS/Sveits er at en stor andel jobbet som renholder eller hjelpearbeider mv. Dette gjelder for 17 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland og kun 5 prosent av dem fra EØS/Sveits.

Tabell 5.5 Yrke (nivå 1) i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var lønnstakere i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt		Fra tredjeland		Fra EØS/Sveits	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	1 812	100,0	1 418	100,0	394	100,0
Yrke året etter fullføring						
Militære yrker og uoppgitt	7	:	:	:	:	:
Ledere	23	1,3	22	1,6	:	:
Akademiske yrker	776	42,9	563	39,8	213	54,1
Høgskoleyrker	264	14,6	204	14,4	60	15,2
Kontoryrker	97	5,4	81	5,7	16	4,1
Salgs- og serviceyrker	346	19,1	269	19	77	19,5
Bønder, fiskere mv.	:	:	:	:	:	:
Håndverkere	11	0,6	:	0,6	:	:
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	16	0,9	14	1	:	:
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	264	14,6	246	17,4	18	4,6

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

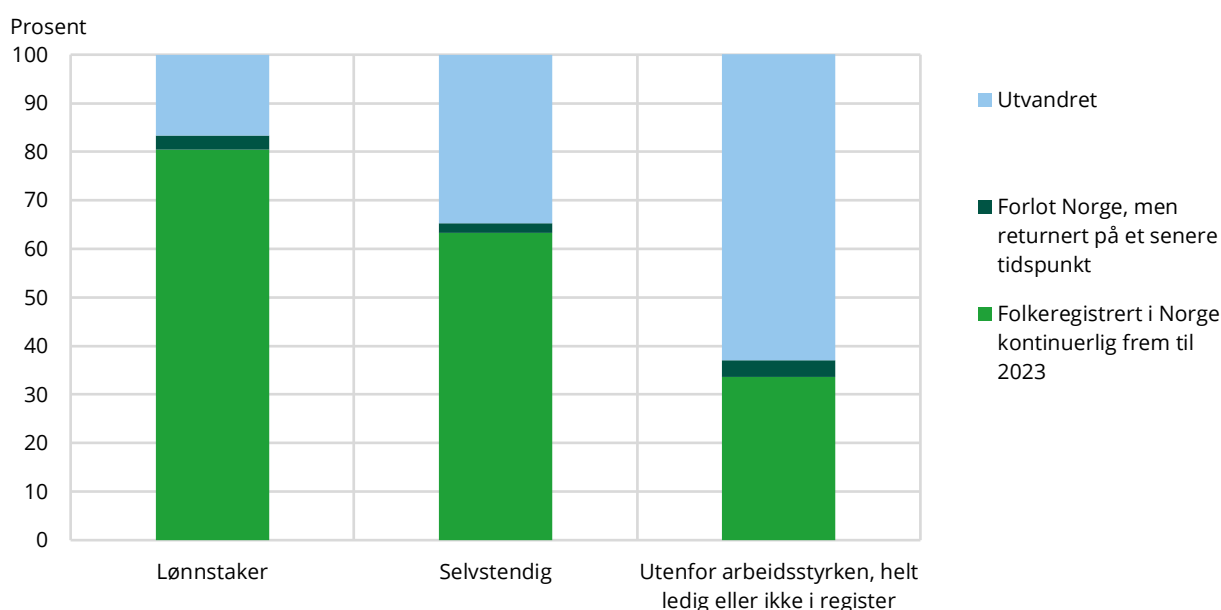
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Arbeidsmarkedsstatus året etter fullføring har positiv effekt på opphold i Norge

Figur 5.7 viser utvandringsstatus i 2023 blant utdanningsinnvandrerne fra tredjeland som har fullført en grad og var folkeregistrert i Norge året etter fullføring, i sammenheng med deres arbeidsmarkedsstatus året etter de fullførte utdanningen.

80 prosent av dem som var lønnstakere i Norge kort tid etter at de fullførte en grad, ble boende i Norge frem til 2023. Tilsvarende andel for dem som ikke var lønnstakere eller jobbet selvstendig året etter fullføring var på 34 prosent. Det samme mønsteret finner vi også blant utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, med en enda større andel av lønnstakere som ikke utvandret. Om vi vil ha utdanningsinnvandrere til å bidra i det norske arbeidsmarkedet på lengre sikt, tyder dette på at det bør legges en innsats i å få dem sysselsatt kort tid etter de har fullført utdanningen.

Figur 5.7 Utvandringsstatus i 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullført utdanning. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.3. Sysselsetting i 2023

Over 1 700 utdanningsinnvandrere fra tredjeland var sysselsatt i Norge i 2023

2 070 av utdanningsinnvandrerne fra tredjeland og 615 av dem fra EØS/Sveits var folkeregistrert i Norge i 2023.

Av de 2 070 utdanningsinnvandrerne fra tredjeland som var boende i Norge i 2023, hadde 1 564 fullført en grad og 506 ikke fullført utdanningen sin. Det vil si 44 prosent av dem som hadde fullført og 36 prosent av dem som ikke hadde fullført var boende i Norge i 2023.

Av de 615 utdanningsinnvandrerne fra EØS/Sveits i Norge i 2023, var antallet som hadde fullført og ikke fullført 484 og 131. 49 prosent av dem som hadde fullført og 47 prosent av dem som ikke hadde fullført var bosatt i Norge i 2023.

Noen få av utdanningsinnvandrerne som var folkeregistrert i Norge i 2023, klarte vi ikke å koble med arbeidsmarkedsstatus per 4. kvartal 2023. Vi har opplysninger for 2 057 av dem fra tredjeland og 611 av dem fra EØS/Sveits.

86 prosent av utdanningsinnvandrerne som fremdeles var folkeregistrert i Norge i 2023, var sysselsatt. Denne andelen gjelder både for utdanningsinnvandrere fra tredjeland og utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits, se tabell 5.6. Sammenlignet med [andel innvandrere som var sysselsatt, 68 prosent, på samme tidspunkt](#) (Pettersen, 2024), jobbet utdanningsinnvandrere i mye større grad.

Arbeidsledigheten i prosent av arbeidsstyrken var litt høyere blant dem fra tredjeland, på 2,6 prosent, enn blant dem fra land i EØS/Sveits, på 1,7 prosent⁷. Andelen i begge gruppene er mindre enn [arbeidsledigheten blant innvandrere i alt som ligger på 4,6 prosent i november 2023](#) (NAV, 2023 a). Arbeidsledigheten var merkbart lav blant utdanningsinnvandrerne, særlig med tanke på at de var forholdsvis unge. Et fast mønster i arbeidsmarkedet er nemlig at yngre har høyere ledighet enn befolkningen totalt.

Tabell 5.6 Arbeidsmarkedsstatus i 2023 blant utdanningsinnvandrerne¹ som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt		Fra tredjeland		Fra EØS/Sveits	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	2 668	100,0	2 057	100,0	611	100,0
Utenfor arbeidsstyrken	314	11,8	239	11,6	75	12,3
Lønnstaker	2 211	82,9	1 707	83	504	82,5
Selvstendig	87	3,3	64	3,1	23	3,8
Helt ledig	56	2,1	47	2,3	9	1,5

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

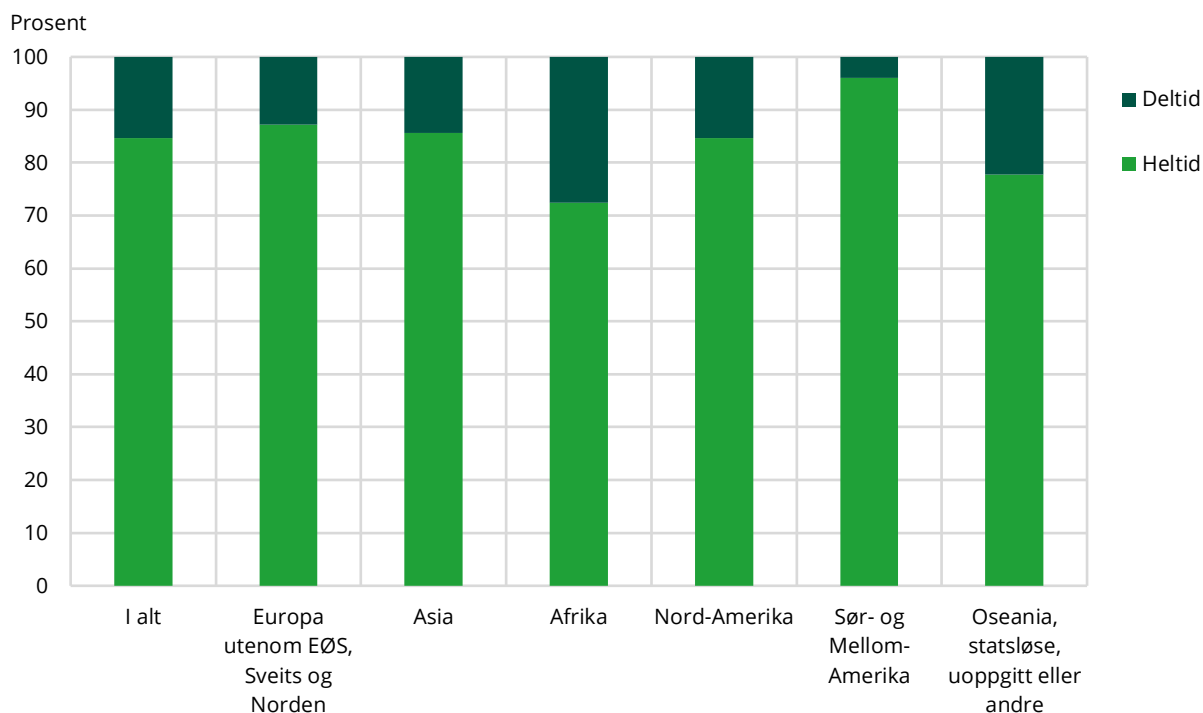
85 prosent av sysselsatte fra tredjeland hadde heltidsstilling i 2023

Sysselsatte utdanningsinnvandrere fra tredjeland hadde oftere en heltidsjobb enn sysselsatte innvandrere totalt sett. 85 prosent av utdanningsinnvandrere fra tredjeland som var sysselsatte i 2023 jobbet heltid. Dette var [11 prosentpoeng større enn andelen blant sysselsatte innvandrere i alt](#) (Pettersen, 2024).

⁷ Arbeidsledigheten er i prosent av arbeidsstyrken. Den avviker fra tall i tabell 5.6, siden tallene i tabellen er i prosent av hele populasjonen, både i og utenfor arbeidsstyrken.

Sammenligner vi figur 5.6 og figur 5.8, ser vi at sysselsatte utdanningsinnvandrere fra Afrika har den minste andelen som jobbet heltid, men andelen med heltidsarbeid i 2023 er klart større enn året etter fullføring. 72 prosent av dem jobbet heltid i 2023, sammenlignet med 44 prosent i året etter fullført utdanning. Oppholdstid i Norge ser ut til å øke andelen som har heltidsstilling, som henger tett sammen med at flere kommer i akademiske-/høgskoleyrker der heltid er mer vanlig enn i yrker innenfor salg og service og renholdere etc. Med økende botid blir forskjeller mindre mellom utdanningsinnvandrere fra ulike verdensdeler.

Figur 5.8 Heltids- eller deltidsstilling i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mange utdanningsinnvandrere i relevante yrker i 2023

Tabell 5.7 viser fordelingen av utdanningsinnvandrere som var lønnstakere i ulike yrkeskategorier i 2023. Utdanningsinnvandrerne jobbet hovedsakelig i akademiske yrker eller høgskoleyrker. 55 prosent av utdanningsinnvandrere som var lønnstakere fra tredjeland hadde akademiske yrker og 21 prosent hadde høgskoleyrker. Sammenlignet med året etter fullføring, har andelen utdanningsinnvandrere fra tredjeland i akademiske yrker gått opp blant dem som var lønnstakere i 2023.

Dette stemmer overens med funn i en artikkel som belyser den tiden man trenger for å komme inn i et relevant yrke (akademiske yrker og lederyrker) etter å ha fullført mastergrad. Resultatene forteller at [innvandrere trenger mer tid, og de i mindre grad har relevante yrker i lys av egen utdanningsbakgrunn](#) (Villund & Pettersen, 2023). Selv om ulike populasjoner og tidsbegrensninger gjør at resultatene i nevnte artikkel ikke er direkte sammenlignbare med våre tall, virker det som at utdanningsinnvandrere har mer relevante yrker enn innvandrere generelt.

Mens andelen i akademiske yrker gikk opp, sank andelen utdanningsinnvandrere fra tredjeland i 2023 i salgs- og serviceyrker samt yrker som renholdere, hjelpearbeidere mv. sammenlignet med tall for lønnstakere i året etter fullføring. Kun 10 prosent hadde salgs- og serviceyrker og 4,3 prosent yrker som renholdere, hjelpearbeidere mv. Sysselsatte utdanningsinnvandrere fra tredjeland og

tilsvarende fra EØS/Sveits er ganske likt fordelt i yrker i det lange løp sammenlignet med tiden rett etter fullføring.

Tabell 5.7 Yrke (nivå 1) i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ som var folkeregistrert og lønnstakere i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt)² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt		Fra tredjeland		Fra EØS/Sveits	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	2 211	100,0	1 707	100,0	504	100,0
Yrke året etter fullføring						
Ledere	82	3,7	61	3,6	21	4,2
Akademiske yrker	1 226	55,5	932	54,6	294	58,3
Høgskoleyrker	473	21,4	364	21,3	109	21,6
Kontoryrker	101	4,6	76	4,5	25	5,0
Salgs- og serviceyrker	206	9,3	170	10,0	36	7,1
Bønder, fiskere mv.	:	:	:	:	:	:
Håndverkere	14	0,6	11	0,6	3	0,6
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv	:	:	:	:	:	:
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	83	3,8	73	4,3	10	2,0

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bidrag til yrker hvor det er økende kompetansebehov eller mangel på arbeidskraft

I Norge har det vært mangel på arbeidskraft i mange år, og det er mangler [særlig innenfor helse, pleie og omsorg](#) (NAV, 2023 b). [Søkertall på lærerutdanninger har gått ned](#) (Lervåg, 2024), og det kan potensielt bety mangel på arbeidskraft i skolen i fremtiden. I tillegg er det forventet [økende kompetansebehov for IKT-kompetanse](#) (NOU 2020:2).

Utdanningsinnvandrere kan bidra til disse relevante yrkene. Tabell 5.8 viser utvalgte yrker blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland i forbindelse med fagfeltet de studerte.

278 av dem valgte et undervisningsyrke. 10 var førskole-/barnehagelærere, 42 var grunnskolelærere, 10 var lektorer i videregående skole og 206 var universitets- og høgskolelektorer/-lærere.

259 jobbet som IKT-rådgivere eller IKT-teknikere. 70 prosent av disse studerte naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag.

140 hadde yrker som «pleie- og omsorgsarbeidere», «medisinske yrker» og «helserelaterte yrker». Over halvparten av dem som hadde medisinske yrker, typisk sykepleier, har utdanningsbakgrunn i helse-, sosial- og idrettsfag. Man ser imidlertid at utdanningsinnvandrere som studerte andre fag også jobbet i disse yrkesfeltene.

Tabell 5.8 Utvalgte yrker (nivå 2) i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

	I alt. Antall	Prosent							
		Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	Økonomiske og administrative fag	Samfunnsfag og juridiske fag	Humanistiske og estetiske fag	Helse-, sosial- og idrettsfag	Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	Lærerutdanning og utdanning i pedagogikk	Primærnæringsfag
Undervisningsyrker	278	38,5	11,2	10,4	13,3	11,9	2,9	9,0	2,9
IKT-rådgivere	193	70,5	10,9	5,7	7,8	2,6	2,6	.	.
IKT-teknikere	56	69,6	14,3	8,9	1,8	1,8	3,6	.	.
Pleie- og omsorgsarbeidere	58	13,8	6,9	17,2	34,5	13,8	1,7	12,1	.
Medisinske yrker	58	19,0	5,2	8,6	12,1	53,4	.	1,7	.
Helserelaterte yrker	24	45,8	4,2	4,2	4,2	20,8	.	.	20,8

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

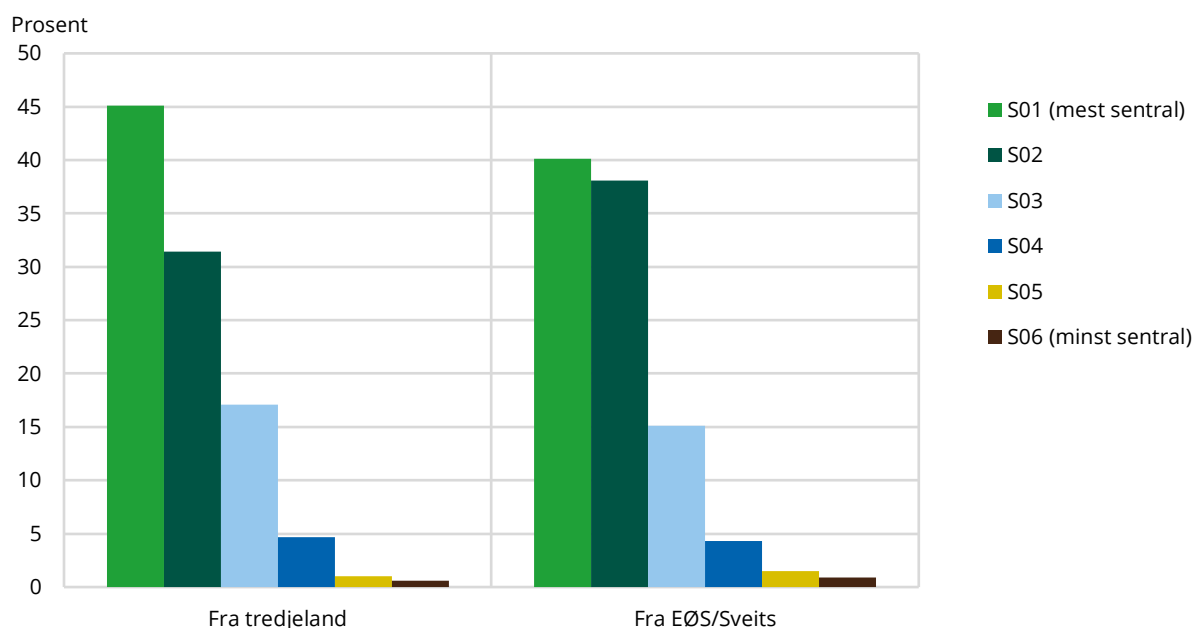
5.4. Bosted

3 av 4 bodde i sentrale kommuner året etter fullføring

Blant utdanningsinnvandrere som fullførte en grad og var folkeregistrert i Norge året etter fullføring, bodde 77 prosent i sentrale kommuner (sentralitet 1 og 2) ved utgangen av året etter fullføring. 21 prosent bodde i mellomsentrale kommuner (sentralitet 3 og 4), og kun 2 prosent i distriktskommuner (sentralitet 5 og 6). Utdanningsinnvandrere vil derfor ikke kunne regnes som kilder til arbeidskraft i distriktene.

Som figur 5.9 viser, er det ikke stor forskjell mellom utdanningsinnvandrere fra tredjeland og fra EØS/Sveits. Utdanningsinnvandrere fra tredjeland har en litt større andel som var bosatt i de mest sentrale kommunene (S01).

Figur 5.9 Sentralitet på bostedskommuner i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere¹ med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (todelt)². 2013/2014-2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

² Utenom nordiske statsborgere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.9 viser populære kommuner å bo i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland. Listen overlapper med kommuner som har store universiteter og høyskoler. 52 prosent hadde ikke flyttet fra skolekommunen sin i løpet av det første året etter fullført utdanning. Siden universitetene og høyskolene som de fleste utdanningsinnvandrerne studerte i, er i sentrale kommuner som Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger (tabell 3.1), er det ingen overraskelse at vi finner dem igjen i sentrale kommuner året etter de fullførte utdanningen.

Man kan også tolke det som at utdanningsinnvandrere fra tredjeland blir boende i de større byene på grunn av muligheter på arbeidsmarkedet. Det kan hende at utdanningsinnvandrere lettere vil kunne få jobb i sentrale kommuner [hvor en stor andel av de ansatte har høyere utdanning](#) (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2021).

Tabell 5.9 Bostedskommuner i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullføring. 2013/2014–2017/2018. Topp 5. Antall og prosent

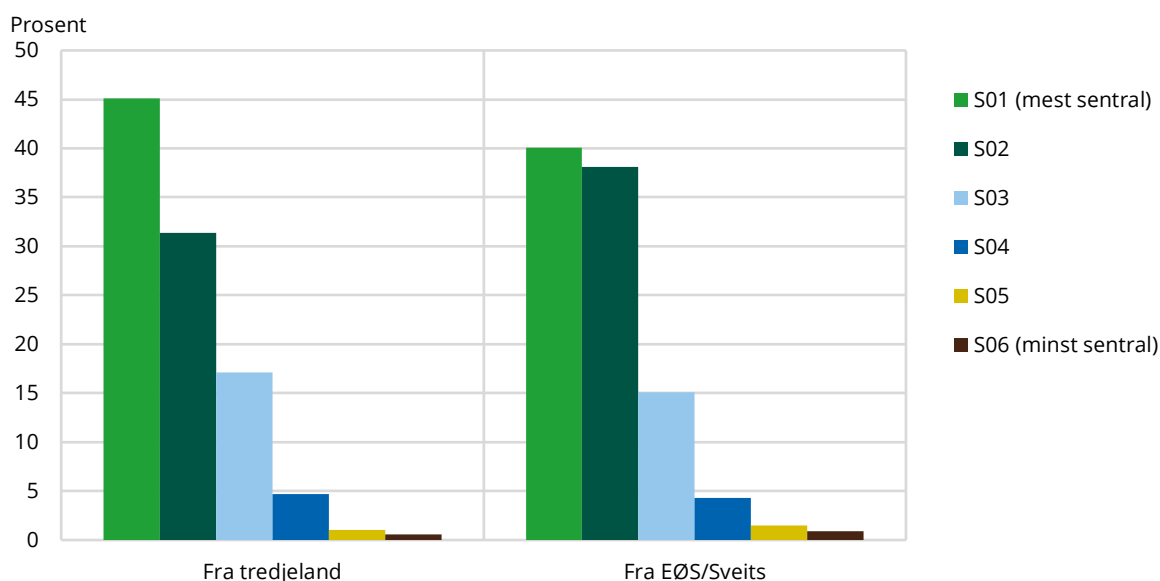
	Antall	Prosent
I alt	2 191	100,0
Oslo	918	41,9
Trondheim	202	9,2
Bergen	130	5,9
Stavanger	93	4,2
Tromsø	90	4,1
Øvrige	758	34,7

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bosettingsmønstret endret seg ikke i 2023

Figur 5.10 viser sentralitet på bostedskommune blant utdanningsinnvandrere som var folkeregistrert i Norge i 2023, uansett fullføringsstatus. Sammenligner vi den med figur 5.9 som viser fordelingen året etter fullføring blant dem som fullførte, er det små forskjeller. Utdanningsinnvandrerne bor stort sett i sentrale kommuner i 2023. Svært få var bosatt i distriktskommuner.

Figur 5.10 Sentralitet på bostedskommuner i 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt)². 2013/2014–2017/2018. Prosent

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.
² Utenom nordiske statsborgere
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når vi ser på topp-5-valg av bostedskommune for utdanningsinnvandrere fra tredjeland i 2023, har Bærum erstattet Tromsø som den 5. mest populære kommunen å bo i. Tromsø kom på 6. plass med 3,2 prosent. Andelen som bor i Oslo og Trondheim har blitt mindre i 2023. Andelene gikk ned fra henholdsvis 42 til 38 prosent og fra 9 til 7 prosent.

Tabell 5.10 Bostedskommuner i 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023. 2013/2014-2017/2018. Topp 5. Antall og prosent

	Antall	Prosent
I alt	2 070	100,0
Oslo	775	37,4
Trondheim	142	6,9
Stavanger	131	6,3
Bergen	118	5,7
Bærum	84	4,1
Øvrige	820	39,6

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.11 viser hvor sentralt utdanningsinnvandrere fra tredjeland, som hadde flyttet etter endt utdanning, var bosatt i Norge i 2023. 9 av 10 utdanningsinnvandrere, som var bosatt i en sentral kommune året etter fullført utdanning, hadde flyttet til en annen sentral kommune. Utdanningsinnvandrere som bodde i en mellomsentral kommune flyttet oftest til en annen mellomsentral kommune (67 prosent). Det var veldig få utdanningsinnvandrere som flyttet til en distriktskommune. Omtrent like mange som var bosatt i en distriktskommune året etter fullført utdanning hadde flyttet til enten en mellomsentral kommune eller en annen distriktskommune i 2023.

Tabell 5.11 Bostedskommuner i året etter fullføring og i 2023 blant utdanningsinnvandrere¹ fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullføring og i 2023 og som hadde flyttet etter endt utdanning. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent

Sentralitet bostedskommune året etter fullført utdanning	Sentralitet bostedskommune i 2023							
	I alt		Sentrale kommuner (S01+S02)		Mellomsentrale kommuner (S03+S04)		Distriktskommuner (S05+S06)	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	790	100,0	550	69,6	210	26,6	30	3,8
Sentrale kommuner (S01+S02)	531	100,0	473	89,1	47	8,9	11	2,1
Mellomsentrale kommuner (S03+S04)	225	100,0	68	30,2	150	66,7	7	3,1
Distriktskommuner (S05+S06)	34	100,0	9	26,5	13	38,2	12	35,3

¹ For definisjon av utdanningsinnvandrere se kapittel 2.1.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Referanser

- Haugen, Arne, Trude Holme, Åsgeir Kjetland Rabben (2024). *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2024*.
<https://hkdir.no/rapporter-undersokelser-og-statistikk/tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2024>
- Høringsnotat (2023). *Høring om innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EØS-området eller Sveits m.m. – endringer i universitets- og høyskoleloven*.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/8642010d33f444159f766280419c4399/horingsnota-t-om-innforing-av-studieavgifter-for-studenter-fra-land-utenfor-eos-området-eller-sveits-mm.pdf>
- Høydahl, Even (2020). *Sentralitetsindeksen*.
<https://www.ssb.no/befolkning/folketall/artikler/sentralitetsindeksen>
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2021). *Regionale utviklingstrekk 2021*.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regionale-utviklingstrekk-2021/id2847260/?ch=4>
- Lervåg, Maj-Lisa (2024). *Flere studenter – færre tar lærerutdanning*.
<https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/statistikk/studenter-i-universitets-og-hogskoleutdanning/artikler/flere-studenter--faerre-tar-laererutdanning>
- Meld. St. 7 (2020-2021). *En verden av muligheter — Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning*.
[Meld. St. 7 \(2020-2021\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/meld-st-7-2020-2021)
- NAV (2023 a). *Helt ledige. Innvandrerbakgrunn. Januar - desember 2023 (xls)(pdf)*.
<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/relatert-informasjon/arkiv-helt-ledige.2023>
- NAV (2023 b). *Bedriftsundersøkelsen 2023: Fortsatt stor mangel på arbeidskraft*.
<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/nyheter/bedriftsundersokelsen-2023-fortsatt-stor-mangel-pa-arbeidskraft>
- NOU 2020:2 (2020). *Fremtidige kompetansebehov III*.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/053481d65fb845be9a2b1674c35d6d14/no/pdfs/ou20202020002000dddpdfs.pdf>
- Nygård, Geir (2024). *Dette er de største studiestedene i Norge*.
<https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/statistikk/studenter-i-universitets-og-hogskoleutdanning/artikler/dette-er-de-storste-studiestedene-i-norge>
- Oxford research (2013). *Tuition fees for international students. Nordic practice*.
<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:702023/FULLTEXT01.pdf>
- Pettersen, Malin (2024). *Hvor mye jobber innvandrere i Norge?*
<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/hvor-mye-jobber-innvandrere-i-norge>
- SCB (2013). *Universitetet och högskolor. Internationell studentmobilitet i högskolan 2012/2013*.
<https://www.uka.se/download/18.3024c77018b37fb62411aa02/1697549315756/SM1302-internationell-studentmobilitet-2012-2013.pdf>
- SCB (2023). *Universitet och högskolor. Internationell studentmobilitet i högskolan 2022/2023*.
https://www.scb.se/contentassets/2b79137d30ff46ffb8acadd469e1e8db/uf0209_2021122_sm_uf20sm2202_uf20sm2202.pdf
- SSB (2023 a). *Statistikkbanktabell 07113: Innvandringer, etter innvandringsgrunn, første statsborgerskap og innflyttingsår 1990-2023*.
<https://www.ssb.no/statbank/table/07113/>

- SSB (2023 b). *Statistikkbanktabell 14218: Studenter i universitets- og høyskoleutdanning i Norge. Kjønn og innvandringskategori 2018–2023.*
<https://www.ssb.no/statbank/table/14218/>
- SSB (2024). *Standard for utdanningsgruppering (NUS).*
<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/36>
- UDI (2010). *UDI 2010-101 Oppholdstillatelse til studenter.*
<https://www.udiregelverk.no/rettskilder/udi-retningslinjer/udi-2010-101/>
- UDI (2023). *Statistikk om innvandring.*
<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/Statistikk/?year=0&filter=4>
- UDI (2024 a). *Har fått ja på søknad om studieløyve.*
<https://www.udi.no/har-fatt-svar/studietillatelse/har-fatt-ja-pa-soknad-om-studietillatelse/#link-16187>
- UDI (2024 b). *Skal fornye studietillatelse.*
<https://www.udi.no/skal-fornye/studietillatelse/#link-992>
- UNESCO (2021). *Women in higher education: has the female advantage put an end to gender inequalities?*
<https://www.iesalc.unesco.org/wp-content/uploads/2021/03/Women-Report-8032021.pdf>
- Villund, Ole, Pettersen, Malin (2023). *Hvor lang tid tar det for innvandrere med mastergrad å komme i arbeid?*
<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/hvor-lang-tid-tar-det-for-innvandrere-med-mastergrad-a-komme-i-arbeid>

Figurregister

Figur 2.1	Utdanningsinnvandrere ¹ i startkull, etter oppstartsår og statsborgerskap (todelt) ² . Studieår 2013/2014-2022/2023. Antall	12
Figur 2.2	Utdanningsinnvandrere ¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (verdensdel) ² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Prosent	13
Figur 2.3	Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter oppstartsår. 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	15
Figur 2.4	Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere ¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap. 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	16
Figur 2.5	Aldersfordeling blant utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Prosent	17
Figur 3.1	De mest populære lærestedene blant utdanningsinnvandrere, etter statsborgerskap (todelt) ² . 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	20
Figur 3.2	Utdanningsinnvandrere som begynte på en bachelor- eller mastergradsutdanning ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ² og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	22
Figur 3.3	Grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra de 10 største tredjelandene ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2022/2023. Prosent	22
Figur 3.4	Utdanningsinnvandrere ¹ ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ² , fagfelt og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	24
Figur 3.5	Grader påbegynt av utdanningsinnvandrerne ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ² og fagfelt. 2013/2014-2022/2023. Prosent.....	25
Figur 4.1	Fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) og tid brukt på gjennomføring. 2013/2014-2017/2018. Prosent	29
Figur 5.1	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent.....	33
Figur 5.2	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter kjønn. 2013/2014-2017/2018. Prosent	33
Figur 5.3	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge og grad ³ . 2013/2014-2017/2018. Prosent.....	35
Figur 5.4	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge og fullføringsstatus. 2013/2014-2017/2018. Prosent	36
Figur 5.5	Arbeidsmarkedsstatus i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrerne som har fullført en grad ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent	38
Figur 5.6	Heltids- eller deltidsstilling i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var lønnskakere i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent	39
Figur 5.7	Utvandringsstatus i 2023 blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullført utdanning. 2013/2014-2017/2018. Prosent.....	40
Figur 5.8	Heltids- eller deltidsstilling i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (verdensdel) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Prosent	42

Figur 5.9	Sentralitet på bostedskommuner i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (todelt). 2013/2014–2017/2018. Prosent	44
Figur 5.10	Sentralitet på bostedskommuner i 2023 blant utdanningsinnvandrere som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt). 2013/2014–2017/2018. Prosent	45

Tabellregister

Tabell 2.1	Utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (enkeltland) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	14
Tabell 2.2	Utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (enkeltland) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	14
Tabell 2.3	Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ² ved første opphold i Norge. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	15
Tabell 2.4	Kjønnsfordeling blant utdanningsinnvandrere fra utvalgte asiatiske land ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	16
Tabell 2.5	Median- og gjennomsnittsalder ved innvandring blant utdanningsinnvandrere ¹ fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter oppstartsår. 2013/2014-2022/2023	18
Tabell 3.1	Utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) og antall påbegynte grader. 2013/2014-2022/2023. Antall	19
Tabell 3.2	Utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt), studiested og kjønn. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	21
Tabell 3.3	Grader påbegynt av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) og fagfelt. 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	23
Tabell 3.4	De av utdanningsinnvandrere fem mest valgte NUS-kodene, etter statsborgerskap (todelt). 2013/2014-2022/2023. Antall og prosent.....	25
Tabell 4.1	Grader i alt og ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	26
Tabell 4.2	Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	27
Tabell 4.3	Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	27
Tabell 4.4	Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	28
Tabell 4.5	Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra EØS/Sveits ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	28
Tabell 4.6	Ikke-fullførte grader påbegynt av utdanningsinnvandrere fra de 10 største tredjelandene ved norske universiteter og høyskoler. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	29
Tabell 4.7	Grader fullført av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler fra de 10 største tredjelandene, etter tid brukt på gjennomføring. 2013/2014-2017/2018. Prosent	30
Tabell 4.8	Grader fullført av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt), tid brukt på gjennomføring og gradstype. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	30
Tabell 4.9	Grader fullført av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt), tid brukt på gjennomføring og kjønn. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	31

Tabell 4.10	Grader fullført av utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt), gjennomføring og fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	31
Tabell 5.1	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere ved norske universiteter og høyskoler, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	32
Tabell 5.2	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter alder. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	34
Tabell 5.3	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	36
Tabell 5.4	Utvandringsstatus blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland ved norske universiteter og høyskoler, etter fullføringsstatus og fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	37
Tabell 5.5	Yrke (nivå 1) i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var lønnstakere i Norge i året etter fullført utdanning, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	40
Tabell 5.6	Arbeidsmarkedsstatus i 2023 blant utdanningsinnvandrere som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	41
Tabell 5.7	Yrke (nivå 1) i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere som var folkeregistrert og lønnstakere i Norge i 2023, etter statsborgerskap (todelt) ved første opphold i Norge. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	43
Tabell 5.8	Utvalgte yrker (nivå 2) i 4. kvartal 2023 blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023, etter fagfelt. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent.....	44
Tabell 5.9	Bostedskommuner i året etter fullføring blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullføring. 2013/2014-2017/2018. Topp 5. Antall og prosent.....	45
Tabell 5.10	Bostedskommuner i 2023 blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland som var folkeregistrert i Norge i 2023. 2013/2014-2017/2018. Topp 5. Antall og prosent.....	46
Tabell 5.11	Bostedskommuner i året etter fullføring og i 2023 blant utdanningsinnvandrere fra tredjeland med en fullført grad ved norske universiteter og høyskoler som var folkeregistrert i Norge i året etter fullføring og i 2023 og som hadde flyttet etter endt utdanning. 2013/2014-2017/2018. Antall og prosent	46